

Verksamhetsberättelse 2016 nämndversion

Kultur- och fritidsnämnd

2017-02-22

Innehållsförteckning

1 Kultur- och fritidsnämnd	4
1.1 Inledning	4
1.2 Periodens resultat	4
1.3 Viktiga händelser i verksamheten	7
1.4 Mål	9
1.5 Utmaningar inför framtiden	11
1.6 Prestationer och nyckeltal	13
1.7 Uppdrag.....	13
1.8 Intern kontroll.....	13
2 Nämnd och administration.....	15
2.1 Inledning	15
2.2 Periodens resultat	15
2.3 Viktiga händelser i verksamheten	16
2.4 Mål	16
2.5 Utmaningar inför framtiden	18
3 Anläggningar	19
3.1 Inledning	19
3.2 Periodens resultat	19
3.3 Viktiga händelser i verksamheten	21
3.4 Mål	22
3.5 Utmaningar inför framtiden	26
4 Föreningsstöd.....	28
4.1 Inledning	28
4.2 Periodens resultat	28
4.3 Viktiga händelser i verksamheten	29
4.4 Mål	29
4.5 Utmaningar inför framtiden	33
5 Fritidsgårdar och Ungt Fokus.....	34
5.1 Inledning	34
5.2 Periodens resultat	34
5.3 Viktiga händelser i verksamheten	35
5.4 Mål	36
5.5 Utmaningar inför framtiden	44
6 Bibliotek	45

6.1	Inledning	45
6.2	Periodens resultat	45
6.3	Viktiga händelser i verksamheten	46
6.4	Mål	47
6.5	Utmaningar inför framtiden	52
7	Kulturskola och kulturstöd	53
7.1	Inledning	53
7.2	Periodens resultat	53
7.3	Viktiga händelser i verksamheten	54
7.4	Mål	54
7.5	Utmaningar inför framtiden	59
8	Träffpunkt Enebyberg	60
8.1	Inledning	60
8.2	Periodens resultat	60
8.3	Viktiga händelser i verksamheten	61
8.4	Mål	61
8.5	Utmaningar inför framtiden	63

1 Kultur- och fritidsnämnd

1.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet:

"Kultur- och fritidsutbudet i kommunen visar en fortsatt god utveckling. SCB:s årliga medborgarundersökning ger fritidsverksamheten höga betyg. Bibliotek bibehåller toppresultat och kulturverksamheten får allt högre bedömning. Förvaltningen har under året synliggjort de mötesplatser och arenor som finns för kultur bland annat genom arrangemanget "Kulturen på Scen". Senaste statistik från Riksidrottsförbundet visar att kommunens föreningar är mycket aktiva med deltagartillfällen högt över snitt. Insatser för ungdomar med funktionshinder förbättras stadigt, där några exempel är särmästerskap i samarbete med andra kommuner och deltagande i Funkismello. Fritidsgårdarna samt biblioteket i Enebyberg har genomfört hbtq-certifiering för att ytterligare förbättra bemötande och olika insatser. Kommunen har övertagit ansvaret för ishallarna och planerar åtgärder för upprustning. Ispisten vid Stockhagens idrottsplats har renoverats och inför 2017 står Enebybergs ispist på tur. Djursholms idrottsplats har tack vare fina föreningsinsatser fått nytt konstgräs och nytt avtal har tecknats för att tydliggöra ansvaret för föreningsdriften."

1.2 Periodens resultat

1.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	16,4	16,7	0,3
Verksamhetens kostnader	105,7	107,7	-2,0
Nettokostnader	-89,3	-91,0	-1,7

För 2016 redovisar kultur- och fritidsnämnden en negativ nettoavvikelse för driften om 1,7 miljoner kronor (2,0 %), vilket är en förbättring med 0,16 miljoner kronor jämfört den prognos som redovisades tredje kvartalet. Den positiva avvikelsen gentemot prognos ligger på kostnadssidan (0,3 mnkr) och återfinns inom verksamheterna för nämnd och administration samt fritidsgårdar där övriga kostnader samt personalkostnader bidrar.

Avvikelsen gentemot budget beror till sin helhet på nedskrivning av anläggningstillgång (3,0 mnkr) som gjorts i samband med att betongplatta gjutits i ishallen i Stocksund. Underskottet har mildrats huvudsakligen till följd av lägre kapitalkostnader (1,0 mnkr) då investeringsprojekt inte slutförts under året. Även personalkostnader och intäkter bidrar positivt.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd och administration	7 837	12 707	-4 870	7 837	12 195	-4 358	0	512	512
Anläggningar	2 862	29 891	-27 029	2 805	32 486	-29 681	-57	-2 595	-2 652
Föreningsstöd	1 877	17 282	-15 405	2 031	17 309	-15 278	154	-27	127
Fritidsgårdar och Ungt Fokus	573	8 765	-8 192	523	8 589	-8 066	-50	176	126
Bibliotek	1 954	14 750	-12 796	2 047	14 861	-12 814	93	-111	-18

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
Kulturskola och kulturstöd	719	14 446	-13 727	630	14 361	-13 731	-89	85	-4
Träffpunkt Enebyberg	617	7 818	-7 201	847	7 879	-7 032	230	-61	169
Totalt	16 439	105 659	-89 220	16 720	107 680	-90 960	281	-2 021	-1 740

Nämnd och administration

Nämnd och administration redovisar ett positivt resultat om 512 tusen kronor (10,5 %), vilket är 262 tusen kronor bättre än prognosen i september. Avvikelsen beror på lägre kostnader för porto, print och kontorsmaterial där effekter börjar märkas av den ökade digitaliseringen. Inköp av IT-utrustning som försenats bidrar även positivt.

Avvikelsen gentemot budget ligger till sin helhet på kostnadssidan och avser huvudsakligen inköp av kontorsmaterial, IT-utrustning samt köpta tjänster från kommunledningskontoret.

Anläggningar

Anläggningar redovisar en negativ nettoavvikelse om 2 652 tusen kronor (9,8 %) vilket är en försämring med 252 tusen kronor jämfört prognosen i september. Avvikelsen beror på högre kostnader för reparationer på anläggningar och maskinerier.

Avvikelsen gentemot budget på intäktssidan beror på att fler veckor avseende försäsong felaktigt hade budgeterats. Den negativa avvikelsen på kostnadssidan är av engångskaraktär och beror till sin helhet på nedskrivning (2 960 tkr) av anläggningstillgång i samband med gjutning av betongplattan i ishallen i Stocksund. Avvikelsen minskas av lägre kapitalkostnader.

Föreningsstöd

Föreningsstöd redovisar en positiv nettoavvikelse om 127 tusen kronor (0,8 %) vilket ligger motsvarande över prognosen i september. Avvikelsen beror till sin helhet på högre intäkter för uthyrning av gymnastik- och idrottshallar.

Fritidsgårdar och Ungt Fokus

Fritidsgårdar och Ungt Fokus redovisar en positiv nettoavvikelse om 126 tusen kronor (1,5 %) vilket ligger motsvarande över prognosen i september. Avvikelsen beror huvudsakligen på lägre kostnader för löner (215 tkr) då vakanser under sommarhalvåret inte fullt ut fyllts upp.

Bibliotek

Biblioteksverksamheten redovisar ett resultat enligt budget vilket överensstämmer med prognosen i september. Avvikelserna på intäkts- och kostnadssidan utgörs av erhållna medel från Statens kulturråd (110 tkr) för inköp av barn- och ungdomslitteratur.

Kulturskola och kulturstöd

Kulturskola och kulturstöd redovisar ett resultat enligt budget. Den negativa avvikelsen på intäktssidan återfinns inom kulturscener gällande uthyrning och programverksamhet. Den positiva avvikelsen på kostnadssidan avser kulturskolans grundkurs samt kulturscenernas vuxenprogram.

Träffpunkt Enebyberg

Träffpunkten redovisar ett positivt resultat om 169 tusen kronor (2,3 %) vilket är 49 tusen kronor över prognosen i september.

Avvikelsen gentemot budget beror huvudsakligen på högre intäkter från socialkontoret avseende den inskrivna verksamheten fritidsträffen samt ersättning för handledning. Kostnaderna har med anledning av detta ökat men inte motsvarande omfattning.

1.2.2 Investeringsredovisning

(mnr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	25,2	11,2	14,0
Nettokostnader	25,2	11,2	14,0

Investeringsbudgeten visar en positiv avvikelse om 14,0 miljoner kronor varav 13 037 tusen kronor har begärts för ombudgetering till 2017 för slutförande av aktuella projekt. Se kommentarer nedan beträffande de enskilda projekten.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
8809, Servicebyggnad Djursholms IP	-462	339	801
8818, Tillgänglighetsanpassning strandbad	0	200	200
8822, Skateyta	22	1 132	1 110
8824, Belysning SP-vallen	344	34	-310
8825, Ispist ishall Stocksund	5 722	5 928	206
8826, Servicebyggnad Stockhagen	194	10 000	9 806
8828, Anslutning el konstgräsplan Dj IP	821	600	-221
8829, Motions- och ridspår	79	500	421
8830, Ishallsöverbyggnad Stocksunds IP	1 900	1 900	0
8831, Ishallsöverbyggnad Enebybergs IP	1 900	1 900	0
9501, Maskininköp IP	50	1 450	1 400
9531, Inventarier fritidsgårdar	64	69	5
9540, Inventarier bibliotek	220	400	180
9546, Webbplats bibliotek	211	200	-11
9548, MerÖppet bibliotek Enebyberg	65	320	255
9574, Konst	80	146	66
9576, Med tåg i kulturbygd	0	100	100
Totalt	11 210	25 218	14 008

8809, Servicebyggnad Djursholms IP. Projektet försenades på grund av försäkringsärende men är nu avslutat och aktiverat. Totalt en positiv avvikelse om 801 tusen kronor då anbud blev lägre än budgeterat.

8818, Tillgänglighetsanpassning strandbad. Projektet är under planering för genomförande under våren 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8822, Skateyta. Placeringen fastställd vid Mörbyhallen och projektledare utsedd. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017 jämte tilläggsäskande om 300 tusen kronor.

8824, Belysning SP-vallen. Projektet är slutfört och innebär en negativ avvikelse om 310 tusen kronor. Projektet avsåg att justera befintlig belysning i samband med att IFK Stocksund breddat och förlängt fotbollsplanen. Projektet kom att utvidgas i och med att IFK Stocksund beslöt att installera planvärme. Detta medförde att projektet påfördes kostnader för framdragning och anslutning av el. Därav har projektbudget överskridits.

8825, Ispist ishall Stockhagen. Projektet slutfört och aktiverat. Totalt en positiv avvikelse om 206 tusen kronor.

8826, Servicebyggnad Stockhagen. Förankringsprocess pågår i anläggningsrådet på Stockhagen för att skapa samsyn kring projektet. Ansökan om bygglov beräknas ske våren 2017. Projektet bedöms i detta skede rymmas inom ram. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8828, Anslutning el konstgräsplaner Djursholms IP. Projektet pågår men har blivit försenat. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för framdragning samt anslutning av el och FC Djurholm för installation av planvärme. Projektbudget utgick ifrån att en plan skulle förses med planvärme. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 att godkänna kommunal borgen för två planer. Detta medför att projektbudget avviker negativt om 221 tusen kronor och prognos för slutförande, som tidigare aviserats i delårs- och kvartalsboksut beräknas bli ett överskridande om 600 tusen kronor. Kostnaderna består av anslutningsavgift, kabeldragning, grävning och konsultkostnader.

8829, Motions- och ridspår. Projektet pågår. Då egna personalresurser används utförs arbetet i mån av tid vilket innebär att projektet kommer att slutföras under 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8830, Ishallsöverbyggnad Stocksunds IP. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 om förvärv av ishallsöverbyggnad från SDE Hockey. Köpeskilling har bokförts nämndens investeringsprojekt.

8831, Ishallsöverbyggnad Enebybergs IP. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 om förvärv av ishallsöverbyggnad från Enebybergs IF. Köpeskilling har bokförts nämndens investeringsprojekt.

9501, Maskininköp IP. Frontlastare till Djursholms IP är inköpt. Inköp av ismaskin samt kompressor till Danderydsvallen pågår. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

9531, Inventarier fritidsgårdar. Inventarieinköp med anledning av Fribergagårdens renovering. Samtliga medel har använts för projektet.

9540, Inventarier bibliotek. Kompletteringsinvesteringar samt ny biblioteksdisk till Enebyberg.

9546, Webbplattform bibliotek. Projektet avslutat och aktiverat i oktober.

9548, MerÖppet bibliotek Enebyberg. Avtal är tecknat och installation kommer att ske under våren 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

9574, Konst: Inköp av konst för utplacering i kommunens verksamhetslokaler har skett under året. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017 i syfte att ingå i konstprojekt i offentlig utomhusmiljö.

9576, "Med tåg i kulturbygd". Projektet avsåg att ersätta befintliga kulturskyltar på Roslagsbanans perronger i samband med SL's renovering av desamma. SL som startade projektet i samarbete med kommunerna längs Roslagsbanan har gjort omprioriteringar och projektet är inte längre aktuellt för genomförande. Perrongerna ägs av SL och kulturskyltarna är under nedmontering.

1.3 Viktiga händelser i verksamheten

Nämnd och administration

- Nämnden har under våren antagit Kultur- och fritidsplan 2016-2020 som lägger fast vilken policy och vilka övergripande strategier som ska styra nämndens verksamheter.
- Fritidschefen gick i pension den 1 juli och nyrekrytering har skett.
- Förvaltningschefen gick i pension 1 november. Nyrekrytering kommer ej att ske med anledning av beslut om att föra samman utbildnings- och kulturkontoret med produktionskontoret.

Anläggningar

- Driftavtalet med Medley avseende Mörby- och Vasabaden har förlängts till 2018-06-30.
- IFK Stocksund har utökat och breddat konstgräsplanen och installerat planvärme på SP-vallen. Kommunen har dragit fram el till planen och justerat belysningsmaster.
- Ishallen på Stockhagen har försetts med ny betongplatta och avbytarbåsen har justerats och uppdaterats.
- FC Djursholm har lagt nytt konstgräs på två planer samt installerat planvärme. Kommunen har svarat för framdragning av el.
- Kultur- och fritidsnämnden har övertagit ansvaret för ishallsöverbyggnaderna efter beslut i kommunfullmäktige om förvärv av dessa från SDE-hockey och Enebybergs IF.

Föreningsstöd och fritid för personer med funktionsnedsättningar

- Kommunfullmäktige beslutade om att avsätta extra driftmedel för att kompensera föreningar vilka tagit eget ansvar för investeringar på idrottsanläggningar.
- Uttagningen till FunkisMello arrangerades tillsammans med Täby i Tibble Teater.
- Särjästerskapen arrangerades på Danderyds Gymnasiums friidrottsarena tillsammans med Täby, Sollentuna och Järfälla. Cirka 165 elever från årskurs 4 till sista året i gymnasiet deltog.
- Tillsammans med Stockholms golfklubb startades på Kevinge golfbana en grupp för personer med funktionsnedsättningar.
- Målgruppen personer med funktionsnedsättningar har erbjudits prova-på inom bilkörning, curling, fotboll, guidning i Gamla Stan, bowling, badminton och skridskor.

Fritidsgårdar

- Fritidsgårdarna har under våren HBTQ certifierats
- Guldsleden - en årlig talangtävling mellan Danderyds högstadieskolor. Sammanlagt var det 30 scenframträdanden från kommunen. Tre deltävlingar samt en stor final.
- Manifestation för nätkärlek ägde rum på Danderydsgården.
- Föreläsning "Vad gör unga på nätet" har ägt rum på tre mellanstadieskolor i Danderyds kommun detta i samarbete med Viktor Rydbergs gymnasium.
- Fritidsfält har tillsammans med fältteamet genomfört en workshop om cannabis i Danderyds gymnasium.
- Fribergagården har efter renoveringen installerat sig i sina tidigare lokaler i Fribergaskolan.
- 12 december hölls **Lucianatt** för den 36:e gången. Över 300 ungdomar kom och hade roligt.

Ungt Fokus

- Danderyd kommuns Stockholmsenkät (livsstilsstudien) genomfördes. Resultaten har presenterats och diskuterats i olika forum; nämnder, fritidsgårdarna, personal inom skola, föräldraföreningar, socialkontorets vuxenenhet med flera. Studien fick även genomslag i media (lokaltidningarna, SVT och Dagens Nyheter) vilket sätter ANT i fokus och ger tillfällen att informera om stödfunktioner.
- Föräldrar till elever i högstadiet har fått brev med tips på vad man som förälder kan göra för att förebygga ANT.
- En insats mot langning av alkohol genomfördes i Mörby Centrum. Ungdomsaktörer visade upp sig. Socialkontorets fältteam presenterade och diskuterade sin färskva undersökning där ungdomar ber vuxna om hjälp att minska otrygghet vad gäller ANT (exempelvis stoppa föräldrafria fester). Danderyds Nyheter bevakade och gjorde reportage.
- Säker och trygg skolavslutning har främjats genom samarbete med polis.

Bibliotek

- Under mars genomfördes en studieresa till vänorten Grankulla i Finland. Hela personalgruppen deltog. Ett handlingsprogram för framtida utbyte mellan orterna har tagits

fram.

- Implementering pågår av Biblioteksplan 2016-2020 vilken tar sin utgångspunkt i den antagna kultur- och fritidsplanen.
- Biblioteken har stöttat transitboendet Pärlan med teater på arabiska, kreativa verkstäder, lässtunder med mera.
- Biblioteket lanserade 20 oktober det nya webbverktyget Arena.
- 35% av en tjänst har avsatts för kultur och biblioteksarbete mot de av våra äldre medborgare som inte kan ta sig till kommunens verksamheter.
- Arbetet med det nya biblioteket i Mörby centrum har gått in i ett intensivt planeringskede.
- 4 och 6-åringarna har fått en gåvobok genom externa medel från Statens kulturråd.
- De språkcaféer som biblioteket i Mörby centrum startade efter sommaren är uppskattade och välbesökta.
- Danderyds bibliotek har fått en deposition av ett konstverk av danderydskonstnären Josef Simon.
- Under hösten gjordes en satsning på nordisk litteratur "Nordisk kulturhöst".
- All personal har deltagit i en utbildning om hot och våld.

Kultur

- Satsning på familjeföreställningar på Danderydsgården med Lilla spöket Laban med flera.
- Broschyren "Nora-Ekeby kulturstig" har tryckts upp och vandringar planeras.
- Johan Stengårds serie på Danderydsgården har varit en framgång under våren.
- I oktober arrangerade förvaltningen "Plats på scen", kulturarrangemang på kommunens alla scener. Syftet var att visa på de olika scener som finns i Danderyd.
- Föreningen Danderyds konsthall representerade Danderyd i en konstutställning i kommunens vänort Grankulla i Finland.
- Kulturen arbetar med att hitta former för nyttjande av aulorna i Danderyds gymnasium och Viktor Rydbergs gymnasium.
- Effekter av kultursatsningar är svåra att mäta. Förvaltningen deltar tillsammans med kommunerna i Stockholms län i ett tvåårigt forskningsprojekt som drivs av Handelshögskolan "Att mäta det omätbara".

Träffpunkt

- I oktober firade Träffpunkten 10 år med ett stort antal aktiviteter för stora och små.
- Fritidsgården och biblioteket HBTQ certifierades

1.4 Mål

Inriktningsmål	Budget 2016	Utfall 2016
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser	●	●
Kommentar Verksamhetens tjänster och aktiviteter är generellt välbesökta och efterfrågade. Enligt egen besöksstatistik ökade besöken på fritidsgårdarna med 17 %. Något färre deltagare i kulturskolans verksamhet avser främst dansundervisning. Orsaken är en stor konkurrens från flera duktiga privata aktörer i länet. Kulturskolan vidtar ett flertal åtgärder för att göra undervisningen mer tillgänglig och attraktiv. Höga och stabila omdömen generellt över snitt i SCB:s Medborgarenkät med förbättringspotential beträffande teaterföreställningar och konserter. Satsningar görs för att möjliggöra ett bättre nyttjande av två större skolaulor. God budgetföljsamhet historiskt. Årets underskott om 1,7 mnkr är av engångskaraktär och avser nedskrivning av anläggningstillgång i samband med ny betongplatta i Stockhagens ishall.		
Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.	●	●

Inriktningsmål	Budget 2016	Utfall 2016
Kommentar		
85 % av prioriterade underhållsåtgärder har genomförts. Höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarenkät för frågor om motionsspår samt utrustning och skötsel av anläggningarna.		
Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.		
Kommentar		
Generellt råder mycket goda förutsättningar för att kunna idrotta och motionera i kommunen. Väl fungerande idrottsanläggningar i varje kommundel ger mycket god tillgänglighet. Invånarna ger fortsatt höga och stabila omdömen över snitt i SCB:s Medborgarundersökning. Måluppfyllelsen minskas av att resultatmålet för att öka antalet platser för spontan idrott inte är uppnått. Saknas utomhusbad anpassat för personer med funktionsnedsättningar. Spontanidrotten gynnas genom översyn av och arbeten på motions- och ridspår.		
Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion		
Kommentar		
Dubbelt bidrag lämnas för deltagare i åldersgruppen 13-16 år. Enligt senaste statistik 2015 från Riksidrottsförbundet är antalet deltagartillfällen högre än snitt i länet. Förvaltningens egna statistik för 2016 visar att antalet sammankomster ökat med 4 % samt att antalet deltagartillfällen ökat med 9 %. Antalet föreningar som regelbundet erbjuder aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar når inte upp till målnivå. Samverkan kring aktiviteter och arrangemang för denna målgrupp sker i allt större utsträckning med andra kommuner och är en förutsättning för att kunna erbjuda nödvändig bredd i aktiviteter samt åldergrupper. Inga möten har hållits under året för att främja dialog mellan kommunens beslutsfattare och föreningarna.		
Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.		
Kommentar		
Samverkan med andra aktörer för att öka ungdomars delaktighet och hälsa uppnår målet. Likaså målet om att arbeta främjande för att få in underrepresenterade grupper i verksamheten. Enligt Livsstilsstudien 2016 ökar antalet flickor i årskurs 9 som säger att de besöker gårdarna. Under året har fritidsgårdarna blivit hbtq-certifierade.		
Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.		
Kommentar		
Resultat från Livsstilsstudien 2016 visar att resultatmålen beträffande minskad användning av alkohol och tobak i årskurs 9 är uppnådda. Även på längre sikt (sedan 2008) är resultaten för alkohol och tobak positiva. Mål om minskad droganvändning i gymnasiet år 2 går i önskad riktning. Där såväl andelen som använder narkotika som andelen som regelbundet använder narkotika ökar. Det är viktigt att nå fler föräldrar för en dialog om ANDT. Skolorna har här en nyckelroll och det är angeläget att vuxna och ledare exempelvis inom föreningar i och omkring Danderyd arbetar aktivt mot ANDT.		
Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.		
Kommentar		
Aktiva låntagare är högt liksom utlåningen och antalet besök. Goda omdömen i SCB:s medborgarundersökning. God tillgänglighet med bibliotek i varje kommundel. Mål om ökat utbud av aktiviteter riktade till äldre och personer med funktionsnedsättningar har uppnåtts. Samarbeta sker med fritidsutvecklaren och 35 % av en bibliotekstjänst har avsatts med fokus på aktiviteter för äldre. Målet om att främja barns och ungdomars lärande har uppnåtts. Samarbeta pågår med skola och förskola. Mål beträffande öppettider uppnås ej, men den virtuella tillgängligheten har ökat avsevärt genom den nya webbportalen Arena.		
Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.		
Kommentar		
Stort utbud av ämneskurser hos kommunal och fristående utförare. Kulturskolans enkät våren 2016 visar att 90,2 % tycker att ämnesutbudet är bra. Mål beträffande nyskapande kulturprojekt för ungdomar har inte uppnåtts. Arbetet pågår med att ta fram en musikalproduktion där elever och lärare från kulturskolan och fristående musikskolor samverkar. Denna kommer att framföras våren 2017.		
Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.		
Kommentar		

Inriktningsmål	Budget 2016	Utfall 2016
Närheten till Stockholm erbjuder rikt kulturliv av hög klass. Utbudet kompletteras lokalt av Danderydsgården med fler scener, kulturskolor, hembygdsföreningar, konstutställningar och bibliotekens vänföreningar. I Medborgarundersökningen får kulturen omdömen huvudsakligen över snitt. Teaterföreställningar och konsertverksamhet får något lägre betyg. Utbudet försvåras i dagläget av att scenmiljöerna i aulorna på Danderyds och Viktor Rydbergs gymnasium är till åren komna och i behov av underhåll och renovering. God samverkan med andra aktörer bidrar till ett rikt utbud.		
Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.	●	●
Kommentar Väl inarbetad verksamhet som inbjuder till möten mellan människor 0-100 år		
Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.	●	◆
Kommentar Oljepannor på anläggningarna byts ut i samband med renoveringsåtgärder. Energianvändningen i ishallarna har inte gått att följa upp då separata mätare saknas. Den totala energianvändningen ökar delvis till följd av tillkommande markuppvärmda konstgräsplaner. Biblioteken bidrar genom offentliga aktiviteter för att stötta kommunens miljöarbete.		
Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.	●	◆
Kommentar Förvaltningen saknar systemstöd som möjliggör att följa upp andel inköp av varor som är miljömärkta varför kunskapen om detta är liten. Förvaltningen behöver ta mer aktiv del i att ställa relevanta miljökrav i samband med egna upphandlingar samt söka stöd från de specialister som finns inom miljö- och energiområdet i kommunen.		

Starka och svaga sidor per verksamhet

I rapport för respektive verksamhetsområde framgår styrkor och de förbättringsområden som är angelägna.

1.5 Utmaningar inför framtiden

Nämnd och administration

- Den nya ledningsorganisationen innebär en sammanslagning av utbildnings- och kulturkontoret samt produktionskontoret med gemensam chef. Arbetet med att fastställa kontorets organisation görs under våren.
- Länets kommuninnevånare känner inga kommungränser. Många invånare rör sig dagligen över ett antal kommungränser och har ofta sina nätverk inom ett stort geografiskt område. Det kommer att vara svårt att möta växande behov utan samverkan. Förvaltningen ingår i ett länssamarbete för en regionalt utvecklad kulturskola och regionalt utvecklad tillgång till idrottsanläggningar. Projektet pågår 2016-09-01 till 2019-08-31.
- I dagläget hanteras lokalbokningar och utbetalningar av bidrag inom kultur och fritid manuellt. Detta innebär ökad arbetstid, risk för felaktigheter samt dålig tillgång till statistik. Danderyds kommun ingår i ett samarbete med cirka 200 kommuner och SKL för upphandling av en gemensam molntjänst med ett utbud av bokningstjänster. Projektet har försenats och möjlighet till systemanslutning beräknas först till 2020.

Anläggningar

- Det är en utmaning att klara utökningen av befintliga men också nya verksamheter. Aktiviteter och deltagartillfällen ökar vilket ställer krav på såväl öppethållande som underhåll.
- Fortsatt kontinuerligt underhåll samt nya investeringar är en ekonomisk utmaning och en förutsättning för att även i framtiden kunna leverera den höga service som kommuninnevånarna förväntar sig. Kommunens anläggningar har utvecklats allt eftersom

och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om. Detta gör att anläggningarna tarvar betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll. Den statusbesiktning av ishallarna som utfördes i december konstaterar att underhållsbehov föreligger beträffande såväl byggnader som tekniska installationer och mark.

- Utredning om lokalisering och omfattning av ett nytt badhus pågår. Driftavtal med extern leverantör upphör under 2018.

Föreningsstöd

- Danderyds ungdomar och idrottsföreningar är mycket aktiva. Egen statistik 2016 visar en betydande ökning av antal bidragsberättigade sammankomster (4 %) och deltagartillfällen (9 %). Om utvecklingen kvarstår under våren 2017 kommer detta att ställa krav på höjd ram 2018 för det allmänna föreningsstödet.
- Fastighetsnämnden beslutade 2015-12-17 att dels godkänna en förstudie avseende Brageskolan, dels hemställa hos kommunstyrelsen att ge fastighetsnämnden uppdrag att genomföra programarbete för nedgrävd fullstor sporthall. Kommunstyrelsen har ännu inte gett fastighetsnämnden ett sådant uppdrag. Kultur- och fritidsnämnden har 2016-01-21 yttrat sig över förslag till ny detaljplan gällande idrottshall för Brageskolan. Ett ökat bostadsbyggande i Enebyberg gör det ur fritidssynpunkt angeläget att Brageskolans nuvarande gymnastiksal ersätts med fullstor hall. Projektet kommer att innebära tillkommande hyres- och driftkostnader för nämnden.
- Fullstor sporthall planeras vid Kevingskolan. Inriktningsbeslut kommer att fattas av Kultur- och fritidsnämnden våren 2017. Detta kommer att innebära tillkommande kostnader av framför allt hyror.

Fritidsgårdar

- Integration - Att bemöta de nyanlända genom fritidsgårdarnas utbud och kunnig personal. Fritidsgårdarna kommer att vara en nyckelfaktor i att skapa förståelse och integration. I kranskommunerna är det tydligt att det senaste årets mottagande av nyanlända förändrar behovet och nyttjandet av fritidsgårdarna. Det är viktigt att vi på ett tidigt stadium är förberedda för de möjligheter som kommer.

Bibliotek

- Skapa ett nytt attraktivt bibliotek i nya Mörby centrum som möter medborgarnas behov i framtiden. Det nya biblioteket i Mörby centrum kommer att påverka de ekonomiska förutsättningarna med bland annat ökade lokalkostnader samt svårigheter att med befintliga personalresurser möta köpcentrets krav på öppethållande. Ytterligare utmaning blir att finna bra sätt och lösningar för hur biblioteket och kommunens kontaktpunkter ska arbeta verksamhetsmässigt och fysiskt nära i det nya Mörby centrum.
- Skapandet av ett gemensamt biblioteksdatasystem inom Stockholms län som möjliggör för invånare att låna i hela länet. Kommungränserna ska inte utgöra ett hinder för att fullt ut nyttja bibliotekens service och tjänsteutbud.
- En allt mer digitaliserad värld där möjligheterna till det fysiska mötet minskar kommer att ställa högre krav på biblioteken som en öppen mötesplats i kommundelarna för att bryta isolering och minska utanförskap.
- Arbetet med att ta fram en nationell biblioteksstrategi pågår och skall slutredovisas 1 mars 2019. Uppdraget är att ge en fördjupad omvärldsanalys, ta fram långsiktiga mål och strategier, se till skolbibliotekens utvecklingsbehov samt tillgängliggöra e- böcker via den nationella databasen Libris.

Kultur

- Kulturskoleutredningen har lagt fram sitt betänkande: "En inkluderande kulturskola på egen

grund" och föreslår: nationella mål, ett nationellt kulturskolecentrum, förstärkta utbildningsvägar, satsning på forskning, en regional samordningsfunktion samt stimulansmedel.

- Aulorna i Danderyds gymnasium och i Viktor Rydbergs gymnasium tillhör från och med 2015 kultur- och fritid. Hur kan dess lokaler bidra till en utveckling av kulturlivet?
- Kultur får en allt större betydelse i den lokala utvecklingen bland annat för attraktivitet i boendecentra, i mottagandet av nyanlända, för att bryta isolering av äldre människor och för att motverka rotlösheten hos våra ungdomar.

Träffpunkt

- Tydliggöra och profilera kommunens verksamheter i Träffpunkten.

1.6 Prestationer och nyckeltal

Se bilaga "Prestationer och Nyckeltal, Kultur- och fritidsnämnd"

1.7 Uppdrag

Uppdrag	Beskrivning	Status:	Åtgärd	Senaste kommentar
Klimat- och energistrategi för Danderyds kommun	KS 2016-12-19, § 130 KF fastställer förslag till klimat- och energistrategi för Danderyds kommun samt ger nämnderna i uppdrag att fastställa åtgärder för att uppnå klimat- och energistrategins uppsatta mål i enlighet med handlingsplanen.	Ej påbörjad		
Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn	KS 2016-09-26, § 92 KF fastställer "kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn" och ger nämnderna i uppdrag att ta fram riktlinjer för uppföljning av upphandlad verksamhet att upprätta årliga uppföljningsplaner. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna detta arbete.	Ej påbörjad		

1.8 Intern kontroll

Kontroll av fakturor

Samtliga förvaltningar har i uppdrag att genomföra stickprov via kontroll av de fakturor som avser förtroendekänsliga poster inkluderandes utbildning, resor och representation, det vill säga kontona 7651-7654, 7051-7059 samt 7101-7111. Under 2016 kan konstateras att summan av dessa poster uppgick till 721 tusen kronor motsvarande 0,7 procent av nämndens kostnader för perioden.

Förvaltningen har granskat de tio fakturor med högst belopp dessa uppgick till ett belopp om 293 tusen kronor och utgjorde 41 procent av totalbeloppet. Granskningen gjordes med avseende på att syfte och deltagare skulle framgå av faktura eller underlag. Tre fakturor avseende rese- och konferenskostnader i samband med vänortsbesök i Grankulla saknade hänvisning till underlag beträffande syfte, program och deltagare.

Förvaltningens interna kontroll redovisas i separat bilaga.

2 Nämnd och administration

2.1 Inledning

Förvaltningschefen har ordet:

"Förvaltningens organisation med en gemensam stab för kultur- och fritidsnämnd respektive utbildningsnämnd fungerar väl. Genomförda medarbetarundersökningar visar på goda resultat. Under hösten pågår ett arbete för att ytterligare förbättra beställar-/utförarkonceptet i kommunen. Målstyrningsarbetet och IT-utvecklingsarbetet kräver omfattande personella resurser."

I november slutade den tidigare förvaltningschefen och gick i pension. Uppdraget uppdelades i två delar med ansvar för kultur- och fritid resp. utbildning. En ny organisation träder ikraft våren 2017. Förvaltningen kan se tillbaka på ett år med flera nya tjänstetillsättningar och ett på alla sätt lyckosamt år.

2.2 Periodens resultat

2.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	7,8	7,8	0,0
Verksamhetens kostnader	12,7	12,2	0,5
Nettokostnader	-4,9	-4,4	0,5

Nämnd och administration redovisar ett positivt resultat om 0,5 miljoner kronor, vilket är 0,25 miljoner kronor bättre än prognosen i september.

Avvikelsen ligger till sin helhet på kostnadssidan och avser huvudsakligen inköp av IT-utrustning samt köpta tjänster från kommunledningskontoret.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd	0	650	-650	0	567	-567	0	83	83
Administration	7 837	12 056	-4 219	7 837	11 628	-3 791	0	428	428
Totalt	7 837	12 706	-4 869	7 837	12 195	-4 358	0	511	511

Nämnd: Den positiva avvikelsen på kostnadssidan avser främst ersättningsinköp av läsplatlor (50 tkr).

Administration: Övriga kostnader avviker positivt huvudsakligen avseende inköp av IT-utrustning som försenades (76 tkr) samt köpta tjänster från kommunledningskontoret (261 tkr). Effekter börjar ses av den ökade digitaliseringen då kostnader för kontorsmaterial, postbefordran och printtjänster minskar jämfört tidigare år och ligger under budget (105 tkr).

2.2.2 Investeringsredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0	0	0
Nettokostnader	0	0	0

Verksamheten har inget investeringsanslag för 2016.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Totalt			

2.3 Viktiga händelser i verksamheten

- Nämnden har under våren antagit Kultur- och fritidsplan 2016-2020 som lägger fast vilken policy och vilka övergripande strategier som ska styra nämndens verksamheter.
- Fritidschefen gick i pension den 1 juli och nyrekrytering har skett.
- Förvaltningschefen gick i pension 1 november. Nyrekrytering kommer ej att ske med anledning av beslut om att föra samman utbildnings- och kulturkontoret med produktionskontoret.

2.4 Mål

Inriktningsmål:

2.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är delvis uppfyllt.

Styrkor:

- Medborgarna ger verksamheten goda omdömen i SCB:s Medborgarundersökning våren 2016.
- Historik av god budgetföljsamhet.
- Officiell statistik från bland annat Riksidrottsförbundet och Kungliga biblioteket tyder på att nämnden tillhandahåller verksamheter som är efterfrågade och väl besökta.

Svagheter:

- En utmaning är att finna relevanta jämförelsetal inom samtliga programområden med andra kommuner för att få bättre underlag för bedömning av kostnadseffektivitet. Den officiella statistiken inom området är på mycket övergripande nivå vilket gör att resultatet kan påverkas av att organisation och ekonomisk styrning skiljer sig åt mellan kommuner.
- Informationen på kommunens hemsida har stora förbättringspotentialer enligt SKL's publicerade informationsindex.
- Nämndens totala verksamhet har överskridit budgetramen för 2016. Orsaken är dock av engångskaraktär.
- Enligt sammanställningen "Vad kostar verksamheten i Din kommun? Bokslut 2015" kan konstateras att nettokostnad per invånare (934 kr) för kulturverksamhet ligger på snitt för länet (935 kr) samt under snitt i riket (1 050 kr). För fritidsverksamheten ligger nettokostnad per invånare (1 611 kr) över snitt i länet (1 326 kr) samt i riket (1 371 kr).

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

- Målet är uppfyllt

Kommentar

Kommunens satsningar på fritid och kultur återspeglar sig i bland annat mycket goda omdömen i SCB:s Medborgarundersökning 2016. Möjligheterna att kunna utöva fritidsintressen får betyget 8,1 av 10 och ligger klart över snitt för deltagande kommuner (7,3).

Genom SKL tas årligen ett informationsindex fram för att visa informationsgivningen till medborgarna och synliggöra starka och svaga sidor. Ett antal frågor ställs och för varje fråga kan mellan 0 och 3 poäng ges beroende på om informationen finns på hemsidan eller inte. Här redovisas andelen av maximalt möjliga poäng på området. För kultur- och fritid resulterar undersökningen 2016 i ett sänkt index från 81 till 46. Motsvarande siffra för länet är 79. Från och med 2016 gör varje kommun en självgranskning av sin egen webbsida. Tidigare år har externa granskare genomfört mätningen. Resultatet är inte jämförbart mellan åren. Osäkerheten gör att resultatmålet bedöms som uppfyllt.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Omdöme vad gäller möjligheterna att utöva fritidsintressen, SCB Medborgarundersökning	8	8,1	8	8	8
Informationsindex för webbplats Kultur och fritid	81	46	95	95	95

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

2016 innebär för kultur- och fritidsnämndens samlade verksamhet en negativ avvikelse om 1,7 miljoner kronor. Underskottet är av engångskaraktär och beror till sin helhet på nedskrivning av anläggningstillgång som ersätts. Resultatmålet bedöms därmed som delvis uppfyllt.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall som andel av nettobudget (totalt KFN)	95%	102%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

2.4.2 Danderyd väljer miljömässigt goda varor och tjänster.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är delvis uppfyllt.

Svagheter:

- Förvaltningen har inget systemstöd som möjliggör att följa upp andel inköp av varor som är miljömärkta varför kunskapen om detta är liten.
- Förvaltningen har inte erforderlig kunskap inom området och behöver framöver medvetet söka aktivt stöd från de specialister som finns inom miljö- och energiområdet i kommunen.

Resultatmål:

Upphandling ska innehålla miljökrav.

Utfall 2016

■ Målet är ej uppfyllt

Kommentar

- Kansli: Ingen upphandling avseende KFN:s verksamhetsområden.
- Anläggningar: En upphandling avseende framdragning el för planvärme Djursholms IP.
- Föreningsstöd: ingen upphandling.
- Fritidsgårdar: ingen upphandling.
- Bibliotek: Två avtalsförlängningar; biblioteksmedia i samverkan med närliggande kommuner samt norrortsbandet Voice. Två upphandlingar; Arena webbportal samt MerÖppet bibliotek Enebyberg.
- Kultur: ingen upphandling
- Träffpunkt: ingen upphandling

Förvaltningen har generellt i samband med upphandlingar inte aktivt ställt miljökrav. Av fem upphandlingar har krav ställts vid en; bibliotekets upphandling av system för MerÖppet bibliotek där krav på miljöledningssystem ställdes.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel upphandlingar där MSR:s kriterier "avancerad nivå" används	-	20%	100%	100%	100%

2.5 Utmaningar inför framtiden

- Den nya ledningsorganisationen innebär en sammanslagning av utbildnings- och kulturkontoret samt produktionskontoret med gemensam chef. Arbetet med att fastställa kontorets organisation görs under våren.
- Stockholmsregionen är just nu en av världens snabbast växande regioner och kultur- och fritidsaktiviteter är en viktig byggsten för social sammanhållning och integration. Länets kommuninvånare känner inga kommungränser. Många invånare i de mest aktiva åldrarna rör sig dagligen eller flera gånger i veckan över ett antal kommungränser och har ofta sina nätverk inom ett ganska stort geografiskt område. Kommunerna i länet och landstinget kan genom ökad samverkan nå mer resultat till samma eller till och med lägre kostnad. Det kommer att vara svårt att möta växande behov utan samverkan. Förvaltningen ingår i ett länssamarbete för en regionalt utvecklad kulturskola och regionalt utvecklad tillgång till idrottsanläggningar. Projektet pågår 2016-09-01 till 2019-08-31.
- I dagsläget hanteras lokalbokningar och utbetalningar av bidrag inom kultur och fritid manuellt. Detta innebär ökad arbetstid, risk för felaktigheter samt dålig tillgång till statistik. Danderyds kommun ingår i ett samarbete med cirka 200 kommuner och SKL för upphandling av en gemensam molntjänst med ett utbud av bokningstjänster. Projektet har försenats och möjlighet till systemanslutning beräknas först till 2020.

3 Anläggningar

3.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Kommunen har goda förutsättningar avseende utomhusanläggningar eftersom det finns en anläggning i varje kommunal. Samverkansmodellen där föreningen svarar för t ex konstgräs och kommunen för servicebyggnader, parkering, belysning med mera har varit en framgångsfaktor för idrotten i kommunen. Under året har det genomförts ett antal underhållsåtgärder såsom renovering av klubbhuset på Enebybergs IP och underhåll av kompressorerna i ishallen i Enebyberg. På investeringssidan har vi på Stocksunds IP gjutit en ny betongplatta i ishallen, justerat och kompletterat belysningen på SP-vallen samt dragit fram el med anledning av att IFK Stocksund installerat planvärme. Intresset från kommuninvånarna att använda motionsspåren, besöka anläggningarna samt strand- och sjöbad med mera är fortsatt mycket högt. Föreningslivet som gör en fantastisk insats för kommunens barn och ungdomar som resulterat i ökade aktivitetsiffror, vilket innebär att föreningarna fortsatt kommer ha många ungdomar i sin verksamhet."

3.2 Periodens resultat

3.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2,9	2,8	-0,1
Verksamhetens kostnader	29,9	32,5	-2,6
Nettokostnader	-27,0	-29,7	-2,7

Anläggningar redovisar en negativ nettoavvikelse om 2,7 miljoner kronor (9,8 %) vilket är en försämring med 0,3 miljoner kronor jämfört prognosen i september.

Avvikelsen gentemot budget på intäktssidan beror på att fler veckor avseende försäsong hade budgeterats. Den negativa avvikelsen på kostnadssidan är av engångskaraktär och beror på nedskrivning (3,0 mnkr) av anläggningstillgång i samband med gjutning av betongplattan i ishallen i Stocksund. Avvikelsen minskas av lägre kapitalkostnader.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Centralt	0	8 669	-8 669	232	9 344	-9 112	232	-675	-443
IP Danderyd	470	4 882	-4 412	490	4 800	-4 310	20	82	102
IP Djursholm/Stocksund	920	9 906	-8 986	777	11 694	-10 917	-143	-1 788	-1 931
IP Enebyberg	1 472	6 434	-4 962	1 306	6 648	-5 342	-166	-214	-380
Totalt	2 862	29 891	-27 029	2 805	32 486	-29 681	-57	-2 595	-2 652

Centralt: Den positiva avvikelse på intäktssidan härrör från idrottslyftet och matchas huvudsakligen av motsvarande tillkommande kostnader. Idrottslyftet utgörs av medel som erhålls från staten via Stockholms idrottsförbund. Dessa medel administreras av föreningen DANA Sport Academy. Förvaltningen bistår DANA med utbetalning till bidragsberättigade föreningar samt sköter inköp av materiel till skolorna. De pengar som förvaltningen har lagt ut ersätts sedan av DANA Sport Academy. Till den negativa avvikelsen på kostnadssidan bidrar även avvikelser avseende byggunderhåll (185 tkr) samt renovering av kompressor i ishallen i Enebyberg (206 tkr).

Danderyd: Den positiva avvikelser på intäktssidan ligger på idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium och avser vidarefakturerade elkostnader för planvärme. Dessa intäkter matchas av motsvarande tillkommande kostnader. Kostnadssidan avviker positivt till följd av lägre personalkostnader (142 tkr) då budgeterade kostnader för timpersonal ej nyttjats.

Djursholm/Stocksund: En negativ avvikelse på intäktssidan som beror på att fler veckor hade budgeterats avseende försäsong. Den negativa avvikelser på kostnadssidan beror till sin helhet på nedskrivning (2 960 tkr) av anläggningstillgång som gjorts i och med att betongplatta har gjutits i ishallen i Stocksund. Den negativa avvikelser mildras av lägre kapitalkostnader (855 tkr) då byggnationen av servicebyggnad på Stockhagens IP samt framdragning av el för planvärme på Djursholms IP har dröjt och servicebyggnaden på Djursholms IP, till följd av ett försäkringsärende, först aktiverades i december. Även personalkostnader och övriga kostnader bidrar positivt.

Enebyberg: En negativ avvikelse på intäktssidan som beror på att fler veckor hade budgeterats avseende försäsong. Även kostnadssidan avviker negativt och då främst övriga kostnader (404 tkr) huvudsakligen underhåll av byggnader och kylmaskineri. Avvikelsen mildras av lägre personalkostnader (168 tkr) till följd av föräldradighet och en liten nedgång i sysselsättningsgrad.

3.2.2 Investeringsredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	24,0	10,6	13,4
Nettokostnader	24,0	10,6	13,4

Anläggningarnas investeringsanslag uppgick 2016 till 24,0 miljoner kronor. I samband med ärende för reviderad budget har 12,7 miljoner kronor begärts för ombudgetering av sex projekt som försenats eller inte kommit till stånd under 2016.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
8809, Servicebyggnad Djursholms IP	-462	339	801
8818, Tillgänglighetsanpassning strandbad	0	200	200
8822, Skateyta	22	1 132	1 110
8824, Belysning SP-vallen	344	34	-310
8825, Ispist ishall Stocksund	5 722	5 928	206
8826, Servicebyggnad Stockhagen	194	10 000	9 806
8828, Anslutning el konstgräsplan Dj IP	821	600	-221
8829, Motions- och ridspår	79	500	421
8830, Ishallsöverbyggnad Stocksunds IP	1 900	1 900	0
8831, Ishallsöverbyggnad Enebybergs IP	1 900	1 900	0
9501, Maskininköp IP	50	1 450	1 400
Totalt	10 570	23 983	13 413

8809, Servicebyggnad Djursholms IP. Projektet försenades på grund av försäkringsärende men är nu avslutat och aktiverat. Totalt en positiv avvikelse om 801 tusen kronor då anbud blev lägre än budgeterat.

8818, Tillgänglighetsanpassning strandbad. Projektet är under planering för genomförande under våren 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8822, Skateyta. Placeringen fastställd vid Mörbyhallen och projektledare utsedd. Kvarstående

investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017 jämte tilläggsäskande om 300 tusen kronor.

8824, Belysning SP-vallen. Projektet är slutfört och innebär en negativ avvikelse om 310 tusen kronor. Projektet avsåg att justera befintlig belysning i samband med att IFK Stocksund breddat och förlängt fotbollsplanen. Projektet kom att utvidgas i och med att IFK Stocksund beslöt att installera planvärme. Detta medförde att projektet påfördes kostnader för framdragning och anslutning av el. Därav har projektbudget överskridits.

8825, Ispist ishall Stockhagen. Projektet slutfört och aktiverat. Totalt en positiv avvikelse om 206 tusen kronor.

8826, Servicebyggnad Stockhagen. Förankringsprocess pågår i anläggningsrådet på Stockhagen för att skapa samsyn kring projektet. Ansökan om bygglov beräknas ske våren 2017. Projektet bedöms i detta skede rymmas inom ram. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8828, Anslutning el konstgräsplaner Djursholms IP. Projektet pågår men har blivit försenat. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för framdragning samt anslutning av el och FC Djurholm för installation av planvärme. Projektbudget utgick ifrån att en plan skulle förses med planvärme. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 att godkänna kommunal borgen för två planer. Detta medför att projektbudget avviker negativt om 221 tusen kronor och prognos för slutförande, som tidigare aviserats i delårs- och kvartalsbokslut, beräknas bli ett överskridande om 600 tusen kronor. Kostnaderna består av anslutningsavgift, kabeldragning, grävning och konsultkostnader.

8829, Motions- och ridspår. Projektet pågår. Då egna personalresurser används utförs arbetet i mån av tid vilket innebär att projektet kommer att slutföras under 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

8830, Ishallsöverbyggnad Stocksunds IP. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 om förvärv av ishallsöverbyggnad från SDE Hockey. Köpeskilling har bokförts nämndens investeringsprojekt.

8831, Ishallsöverbyggnad Enebybergs IP. Kommunfullmäktige beslutade 2016-06-13 om förvärv av ishallsöverbyggnad från Enebybergs IF. Köpeskilling har bokförts nämndens investeringsprojekt.

9501, Maskininköp IP. Frontlastare till Djursholms IP är inköpt. Inköp av ismaskin samt kompressor till Danderydsvallen pågår. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

3.3 Viktiga händelser i verksamheten

- Fortsatt hög aktivitet på anläggningarna. Den gångna vintern blev en liten besvikelse för alla skidentusiaster som hoppats på bra spår i Rinkebyskogen, Altorp och Djursholms golfbana. Isen på Edsviken var igång från mitten av januari till och med mitten av mars men blev förutom enstaka veckor aldrig riktigt bra. Småsjöarna plogades också med blandad iskvalité.
- Driftavtalet med Medley avseende Mörby- och Vasabaden har förlängts till 2018-06-30.
- IFK Stocksund har utökat och breddat konstgräsplanen och installerat planvärme på SP-vallen. Kommunen har dragit fram el till planen och justerat belysningsmaster.
- Ishallen på Stockhagen har försetts med ny betongplatta och båsen har justerats och uppdaterats.
- FC Djurholm har lagt nytt konstgräs på två planer samt installerat planvärme. Kommunen har svarat för framdragning av el.
- Kultur- och fritidsnämnden har övertagit ansvaret för ishallsöverbyggnaderna efter beslut i kommunfullmäktige om förvärv av dessa från SDE-hockey och Enebybergs IF.
- Danderydsvallen har rustats upp med en ny kylkompressor.
- Stambyte och renovering av duschar är gjorda på Enebybergs IP.

3.4 Mål

Inriktningsmål:

3.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Enligt SCB:s Medborgarundersökning våren 2016 får verksamheten fortsatt goda omdömen vad gäller idrotts- och motionsanläggningar.
- Historik med god budgetföljsamhet.
- Antalet badbesök på Mörbybadet har ökat med 2 procent jämfört 2015.

Svagheter:

- För 2016 redovisar verksamheten ett underskott av engångskaraktär om 2,7 miljoner avseende nedskrivning av en anläggningstillgång.
- Nettokostnad per invånare (1 118 kr) för idrotts- och fritidsanläggningar ligger över snitt för länet (894 kr) vilket torde förklaras av en hög tillgång till anläggningar.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Det totala antalet badtillfällen inomhus ökade 2016 jämfört 2015 med 0,3 %. Ökningen avsåg Mörbybadet. I förhållande till invånarantalet betydde detta dock en liten minskning från 3,36 badtillfällen per invånare till 3,35.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Badtillfällen inomhus, antal/inv	3,4	3,4	3,5	3,5	3,5

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Granskning av inomhusbaden via egen besöksenkät har ej utförts. Vid senaste granskningen 2013 gav besökarna omdömet 3,5 (skala 1-4).

Enligt SCB:s Medborgarundersökning våren 2016 uppnår idrotts- och motionsanläggningar ett index om 71 jämfört snitt 60 för deltagande kommuner.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
-----------	---------------	---------------	----------	----------	----------

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket för inomhusbad	-	-	3,5	-	3,5
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende idrotts- och motionsanläggningar	70	71	68	68	68

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Underskott om 2,7 mnkr för helåret. Underskottet är av engångskaraktär och beror till sin helhet på nedskrivning av anläggningstillgång som ersätts. Nedskrivningen uppgick till 3,0 mnkr.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall, andel av nettobudget	95%	110%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.4.2 Danderyds kommun förvaltar och utvecklar anläggningar och byggnader så att önskad funktion vidmakthålls över tiden.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Av SCB:s Medborgarundersökning våren 2016 framgår att invånarna är nöjda med skötsel och underhåll av anläggningarna samt belysning i kommunens motionsspår.
- Prioriterade åtgärder enligt underhållsplan genomförs.
- Besiktning av anläggningarna sker vartannat år av extern konsult och elrevision genomförs vart 4:e år via Elektriska nämndens besiktningsingenjörer.
- Inga inställda föreningsarrangemang på grund av anläggningarnas skötsel.
- Ishallen på Stockhagens IP har fått ny betongplatta och köldbädd som tagits i bruk under hösten.

Svagheter:

- I konsultrapport konstateras att ishallarna är i behov av stort underhåll såväl gällande byggnader, tekniska installationer som mark.
- Några äldre lokaler såsom vaktmästeriet på Danderydsvallen, curlingbyggnaden på Stockhagen samt Ösbybadet kräver mycket underhåll.

Resultatmål:

Medborgarna är nöjda med skötsel och underhåll av kommunens idrotts- och motionsanläggningar.

Utfall 2016

 Målet är uppfyllt

Kommentar

I SCB:s Medborgarundersökning våren 2016 får belysning i kommunens motionsspår fortsatt högt och stabilt omdöme (7,2) över snitt för deltagande kommuner (6,2). Likaså får skötsel och underhåll fortsatt höga och stabila omdömen (7,2) över snitt för deltagande kommuner (6,3). Detta beror till stor del på engagerad idrottsplatspersonal med stor kunskap om anläggningarna som genom sin närvaro tidigt kan åtgärda/anmäla de brister som dyker upp.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Omdöme vad gäller belysning i kommunens motionsspår, SCB Medborgarundersökning	7	7,2	7	7	7
Omdöme vad gäller utrustning och skötsel, SCB Medborgarundersökning	7,3	7,2	7	7	7

Resultatmål:

Prioriterade åtgärder i den årliga underhållsplanen genomförs.

Utfall 2016

 Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Av 13 projekt har totalt 11 stycken genomförts under året.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel genomförda åtgärdsplaner	100%	85%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

3.4.3 Hög tillgänglighet till kommunens idrottsanläggningar samt fritids- och grönområden inbjuder till spontana aktiviteter och främjar god hälsa.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är delvis uppfyllt.

Styrkor:

- Rent generellt är förutsättningarna för att kunna idrotta och motionera i kommunen mycket goda. Servicen avseende kommunala och föreningsdrivna anläggningar, sjöisar, strandbad, motions- och ridspår samt ett mycket aktivt föreningsliv i kombination med att anläggningar finns i varje kommundel gör att innevånarnas möjlighet att främja god hälsa är mycket bra.
- Enligt jämförande statistik från Sveriges kommuner och landsting har Danderyd ett gott utbud

per 10 000 invånare av konstgräsplaner (1,86) och ishallar (0,62) jämfört snitt i länet (0,89 resp 0,42).

- Enligt SCB:s index från Medborgarundersökningen våren 2016 får möjligheten att utöva fritidsintressen ett högt betyg av invånarna, totalt 8,1 av 10 möjliga (snitt 7,3). Likaså får öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar fortsatt höga omdömen (7,2) jämfört snitt (6,2) för deltagande kommuner.
- Förvaltningen deltar aktivt i det pågående byggarbetet för att få ett väl fungerande nytt Djursholms ridhus.
- Översyn av och arbete på motionsspår och ridspår pågår vilket i hög grad främjar spontanidrott.
- Projektering av skateyta vid Mörbyhallen har startat.

Svagheter:

- Resultatmålet att öka antalet platser för spontan idrott och motion är inte uppnått. Det saknas utomhusbad anpassat för personer med funktionshinder.
- Efterfrågan på tider vardagskvällar är alltså hög och kan ibland vara svår att möta. Kan dock konstateras att Danderyd i jämförelse med andra kommuner erbjuder god tillgång till såväl ishallar som fotbollsplaner.
- Mörbybadet är i behov av omfattande renovering alternativt nybyggnation. Kan konstateras att antalet badtillfällen per invånare ligger oförändrat jämfört 2015. Ett attraktivt och välfungerande badhus är mycket viktigt för möjligheterna till spontant motionsutövande.

Resultatmål:

Öka antalet tillgängliga platser för spontan idrott och motion.

Utfall 2016

Målet är ej uppfyllt

Kommentar

Projektet med anpassning av utomhusbad är under planering och ska genomföras under våren 2017.

Den pågående översynen av rid- och motionsspår är något som gynnar flickors möjlighet till spontanidrott.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Göra ett utomhusbad tillgängligt för personer med funktionsnedsättningar	Nej	Nej	Ja	Ja	-
Främja flickors möjlighet till spontan idrott och motion.	-	Delvis	Ja	Ja	Ja

Nytt resultatmål från 2016.

Inriktningsmål:

3.4.4 Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är delvis uppfyllt.

Styrkor:

- Ett flertal åtgärder för energieffektivisering har tidigare år vidtagits beträffande ishallarnas

- kylkompressorer.
- Två oljepannor har ersatts med luft-/vatten-/värmepumpar.
- Elmätarna har lagts in i kommunens energiuppföljningssystem Vitec för effektivare uppföljning.
- Arbete pågår med att byta ut inomhusarmaturer på Enebybergs IP till energisnålare med ljussensorer för automatisk tändning och släckning.

Svagheter:

- Svårigheter att mäta effekterna av gjorda energieffektiviseringar. Energianvändningen i ishallarna går inte att separera från övrig användning på idrottsplatserna.
- Den totala energianvändningen ökar trots vidtagna energieffektiviserande åtgärder. Detta som ett resultat av att planvärme installeras på konstgräsplaner.
- Återstår två oljepannor för avveckling.

Resultatmål:

Energianvändningen i ishallarna ska minska fram till 2017.

Utfall 2016

■ Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Förvaltningen föreslår i budget 2017 att det är anläggningarnas totala energianvändning som ska följas upp.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal kWh	-	-	3 200 000	3 200 000	3 200 000

Resultatmål:

Samtliga oljepannor ska vara avvecklade 2017.

Utfall 2016

■ Målet är ej uppfyllt

Kommentar

Återstår idag två oljepannor. Enligt plan ska den ena pannan ersättas i samband med ny servicebyggnad på Stockhagen. Projektet kommer att slutföras under 2018 då pannan ersätts till miljövänligare alternativ. Återstår sedan en oljepanna på Enebybergs IP.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Kvarstående oljepannor, antal	2	2	1	0	0

3.5 Utmaningar inför framtiden

- Utmaningen för anläggningarna är att klara utökningen av befintliga men också nya verksamheter. Aktiviteter och deltagartillfällen ökar vilket ställer krav på såväl öppethållande som underhåll.
- Fortsatt kontinuerligt underhåll samt nya investeringar är en ekonomisk utmaning och en förutsättning för att även i framtiden kunna leverera den höga service som kommuninnevånarna förväntar sig. Kommunens anläggningar har utvecklats allt eftersom och består idag av många mindre byggnader som från tid till annan byggts ut och byggts om.

Detta gör att anläggningarna tarvar betydande insatser såväl personella som ekonomiska för skötsel och underhåll. Den statusbesiktning av ishallarna som utfördes i december konstaterar att underhållsbehov föreligger beträffande såväl byggnader som tekniska installationer och mark.

- Utredning om lokalisering och omfattning av ett nytt badhus pågår. Driftavtal med extern leverantör upphör under 2018.
- Under hösten 2016 startar ett samverkansprojekt i Stockholms län med syfte att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter särskilt avseende mindre/smälare och ytkrävande idrotter, särskilt anpassade anläggningar för funktionsnedsatta och publika arenor med specifika tävlingskrav.

4 Föreningsstöd

4.1 Inledning

Fritidschefen har ordet:

"Föreningslivet i Danderyd är starkt. Inomhus- och utomhusanläggningarna är i stort sett fullbokade, enstaka timmar sen vardag alternativt fredag- och lördagskväll kan eventuellt vara lediga. Skolor och förskolor bokar dagtid mycket tid på utomhusanläggningarna såväl sommar som vinter. Bokningen sker via förvaltningen. Kontantbidraget till bidragsberättigade föreningar är angeläget att bibehålla på minst samma nivå som idag. Antalet deltagartillfällen har jämfört föregående år ökat i åldersgruppen 13-16 år (19 %) och 7-20 år (9 %). Förvaltningen har haft fritid för funktionsnedsatta som förbättringsområde, och förvaltningens fritidsutvecklare har genomfört en rad positiva åtgärder. Som exempel kan nämnas särmästerskapen, disco i Danderydsgården, sommarparty i Kvarnparken med mera."

4.2 Periodens resultat

4.2.1 Driftredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	1,9	2,0	0,1
Verksamhetens kostnader	17,3	17,3	0,0
Nettokostnader	-15,4	-15,3	0,1

Föreningsstöd redovisar en positiv nettoavvikelse om 0,1 miljoner kronor (0,8 %) vilket ligger motsvarande över prognosen i september. Avvikelsen beror till sin helhet på högre intäkter för uthyrning av gymnastik och idrottshallar.

Avvikelse mot budget

<i>(tkr)</i>	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Föreningsstöd	0	5 745	-5 745	0	5 765	-5 765	0	-20	-20
Lokaler	1 877	11 537	-9 660	2 031	11 544	-9 513	154	-7	147
Totalt	1 877	17 282	-15 405	2 031	17 309	-15 278	154	-27	127

Föreningsstöd: Negativ avvikelse på kostnadssidan (20 tkr) som beror på att föreningen Kvarnparksbadets vänner beviljades ett extra bidrag (30 tkr) som stöd för en omfattande takreparation i samband med installation av solceller på Smedjans tak.

Lokaler: En positiv nettoavvikelse som till sin helhet beror på högre intäkter från uthyrning av tider i sport- och idrottshallar.

4.2.2 Investeringsredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0	0	0
Nettokostnader	0	0	0

Verksamheten har inte haft något investeringsanslag under året.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
---------------	--------	--------	-----------

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Totalt			

4.3 Viktiga händelser i verksamheten

Föreningsstöd

- Fortsatt hög aktivitet i inomhushallarna där seriespel och cuper avlöst varandra.
- Kommunfullmäktige beslutade om att avsätta extra driftmedel för att kompensera föreningar vilka tagit eget ansvar för investeringar på idrottsanläggningar.

Fritid för personer med funktionsnedsättningar

- Fyra discon för ungdomar med funktionsnedsättningar har arrangerats på Danderydsgården.
- Uttagningen till FunkisMello arrangerades tillsammans med Täby i Tibble Teater.
- Särhmästerskapen arrangerades på Danderyds Gymnasiums friidrottsarena tillsammans med Täby, Sollentuna och Järfälla. Cirka 165 elever från årskurs 4 till sista året i gymnasiet deltog.
- Tillsammans med Stockholms golfklubb startades på Kevinge golfbana en grupp för personer med funktionsnedsättningar.
- Målgruppen personer med funktionsnedsättningar har erbjudits prova-på inom bilkörning, curling, fotboll, guidning i Gamla Stan, bowling, badminton och skridskor.
- Fritidsmässan Min Fritid arrangerades i Sollentuna av åtta kommuner i norrort. Cirka 1800 besökare kom under mässans två dagar.

4.4 Mål

Inriktningsmål:

4.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Högt nyttjande av sporthallarna.
- Ett aktivt föreningsliv med deltagartillfällen i åldersgruppen 7-20 år över snitt i länet enligt uppgifter från RF.
- Fortsatt höga och stabila omdömen i SCB:s Medborgarundersökning våren 2016 vad gäller öppethållande i kommunens idrotts- och motionsanläggningar.
- Verksamheten drivs inom ram. Föreningsbidragen följer fullmäktiges beslut och är inte kostnadsdrivande. Historiskt god budgetföljsamhet.
- Enligt jämförande statistik "Vad kostar verksamheten i Din kommun 2015?" ligger nettokostnad per invånare (201 kr) för allmän fritidsverksamhet över snitt för länet (161 kr).
- Enligt Riksidrottsförbundets statistik 2015 betalar kommunen ut bidrag till idrottsföreningar om 151 kr/inv jämfört snitt i länet 75 kr/inv. Enligt samma uppgiftskälla utbetalades lokalt aktivitetsstöd om 134 kr/inv till idrottsföreningarna i Danderyd att jämföra med snitt i länet på 67 kr/inv.

Svagheter:

- Efterfrågan är allt jämt hög och det kan vara svårt för föreningarna att vardagskvällar få tider i fullstora inomhushallar. Enligt jämförande statistik (2015) från Sveriges kommuner och

landsting har Danderyd ett något lägre utbud av idrottshallar per 10 000 invånare (0,93) jämfört snitt i länet (1,24).

- Nuvarande rutiner avseende bokning och fakturering av halltider som inkluderar mycket manuellt arbete. Tillsammans med SKL har Göteborg, Malmö och Umeå tagit fram en kravspecifikation för ett boknings- och bidragssystem som kommer att utgöra grund för en upphandling. Upphandlingen görs tillsammans med övriga cirka 200 kommuner som anslutit sig till projektet. Projektet startade 2016-03-01 och beräknas fortgå till 2020. Resultatet av projektet är en gemensam molntjänst med ett utbud av e-tjänster. Systemet kommer att innebära stora lättnader för framförallt kommunerna men även föreningslivet.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Mätning sker under ordinarie veckor vardera termin (v.11-12 samt v.41-42). För helåret beräknas ett snitt för den tid som definieras som föreningstid: Mån-Fre: 16:00-22:00, Lör: 09:00-18:00, Sön: 09:00-20:00. Med sporthallar avses: Danderyds gymnasium, Mörbyhallen, Norrängsgårdens SPH och Fribergshallen.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nyttjandegrad i sporthallar, andel bokade timmar	92%	92%	90%	90%	90%

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Enligt SCB:s index från Medborgarundersökningen våren 2016 får öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar fortsatt höga omdömen (7,7) jämfört snitt (6,7) för deltagande kommuner.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Omdöme vad gäller öppettider vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar, SCB Medborgarundersökning	7,5	7,7	7,2	7,2	7,2

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall, andel av nettobudget.	89%	99%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

4.4.2 Danderyds kommun har bidragsregler som är utformade för att främja breddverksamhet för ungdomar så att de uppmuntras att under hela sin tonårstid delta i idrott och motion

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Då förvaltningen inte bedriver någon "egen" verksamhet är måluppfyllelsen starkt kopplad till den verksamhet som föreningslivet erbjuder.

Styrkor:

- Antal sammankomster och deltagartillfällen är högre än jämförbara kommuner. Enligt statistik från Riksidrottsförbundet 2015 ligger Danderyd klart över länssnittet beträffande antal deltagartillfällen per invånare i samtliga redovisade åldersgrupper bland barn och ungdomar.
- Livsstilsstudien 2016 bekräftar att ungdomarna fortsatt är mycket aktiva. 77 procent (2014: 76 %) av eleverna i årskurs 9 anger att de ofta eller ibland deltar i ledarledda aktiviteter/träningar. Motsvarande siffra för gymnasiets år 2 är 65 procent (2014: 65 %).
- För att stimulera föreningarna att fokusera på nämndens prioriterade åldersgrupp (13-16 år) lämnas ett dubbelt bidrag per deltagare för denna grupp.
- Lokal- och hyresbidrag till föreningar som har "egna" anläggningar.

Svagheter:

Resultatmål:

Aktivitetsutbudet för personer med funktionsnedsättningar i kommunen och närområdet ska öka.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Förvaltningen bedömer att nedanstående fem föreningar regelbundet erbjuder aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar:

- EnebybergsGymnasterna med Upp-och-ner för barn med Downs Syndrom
- Golfträning på Kevinge Golfbana
- Djurholms Curlingklubb
- Djurholms Allmänna Skridskoklubb (DASK)
- Friluftsförbundet med Äventyrare Special för ungdomar med NPF och utvecklingsstörning.

Ytterligare några föreningar inom kommunen har visat engagemang för att starta verksamhet för målgruppen men inte kommit igång. Då målgruppen är begränsad kan det vara svårt att inom en enskild kommun erbjuda ett stort urval av aktiviteter. Samarbete mellan Danderyd och grannkommuner pågår och fortsätter att utvecklas. De föreningar som erbjuder aktiviteter erfar att

det är svårt att få tillräckligt många deltagare samt att upparbetningstiden är lång. Detta bekräftas även av våra grannkommuner. Beroende på funktionsnedsättning kan också tillgången till ledsagare och möjligheten till färdtjänst vara en begränsning när det kommer till förutsättningar för att utöva fritidsaktiviteter.

Under 2016 har nedanstående evenemang i samverkan med andra kommuner ägt rum:

- Funkismello på Cirkus 25 april
- Minfritid.nu - mäsas i Sollentuna 20-21 maj
- Särhmästerskapen - i Danderyd 30 maj
- Prova-på-golf på Kevinge golfbana.
- Fyra discon på Danderydsgården
- Uttagning till Funkismello 2017 i samverkan med Täby

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Föreningar med regelbundna aktiviteter, antal	4	5	6	6	8
Antal evenemang i samverkan med andra aktörer/kommuner	-	9	8	8	10

Resultatmålet är omformulerat från 2016.

Resultatmål:

Antalet deltagartillfällen ska minst följa befolkningsutvecklingen.

Utfall 2016

 Målet är uppfyllt

Kommentar

2016 var antalet deltagartillfällen i åldersgruppen 13-16 år 151 045 st vilket är lika med 32,6 % av det totala antalet deltagartillfällen 7-20 år: 463 052 st.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Deltagartillfällen 13-16 år, andel av totala antalet deltagartillfällen 7-20 år	30%	32,6%	28%	28%	29%
Antal deltagartillfällen 7-20 år/inv 7-20 år	60,7	65,2	60	60	60

Underlag utgörs av inrapporterade deltagartillfällen för vilket kommunens aktivitetsbidrag utbetalas. Överensstämmer således inte med statistik från Riksidrottsförbundet.

Resultatmål:

Förvaltningen ska främja en aktiv dialog mellan beslutsfattare och föreningsliv.

Utfall 2016

 Målet är ej uppfyllt

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
-----------	---------------	---------------	----------	----------	----------

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal möten	3	0	2	2	2

4.5 Utmaningar inför framtiden

- Danderyds ungdomar och idrottsföreningar är mycket aktiva. Egen statistik 2016 visar en betydande ökning av antal bidragsberättigade sammankomster (4 %) och deltagartillfällen (9 %). Om utvecklingen kvarstår under våren 2017 kommer detta att ställa krav på höjd ram 2018 för det allmänna föreningsstödet.
- Fastighetsnämnden beslutade 2015-12-17 att dels godkänna en förstudie avseende Brageskolan, dels hemställa hos kommunstyrelsen att uppdrag åt fastighetsnämnden att genomföra programarbete för nedgrävd fullstor sporthall. Kommunstyrelsen har ännu inte gett fastighetsnämnden ett sådant uppdrag. Kultur- och fritidsnämnden har 2016-01-21 yttrat sig över förslag till ny detaljplan gällande idrottshall för Brageskolan. Ett ökat bostadsbyggande i Enebyberg gör det ur fritidssynpunkt angeläget att Brageskolans nuvarande gymnastiksal ersätts med fullstor hall. Projektet kommer att innebära tillkommande hyres- och driftkostnader för nämnden.
- Fullstor sporthall planeras vid Kevingskolan. Inriktningsbeslut kommer att fattas av Kultur- och fritidsnämnden våren 2017. Detta kommer att innebära tillkommande kostnader för framför allt hyror.

5 Fritidsgårdar och Ungt Fokus

5.1 Inledning

Fritidsgårdschefen har ordet:

"Fritidsgårdarna fortsätter att ligga i framkant beträffande kunskap om ungdomskulturer. Besöken ifrån våra ungdomar har ökat med 17 procent under 2016, speciellt ser vi en tendens att tjejer hittar till våra fritidsgårdar. Den enskilt viktigaste faktorn för att främja ungdomars hälsa och delaktighet är att bibehålla vår höga personalkompetens och närvaro. Två milstolpar under 2016 har varit HBTQ certifieringen av alla fritidsgårdar samt den ungdomsledda manifestationen för nätkärlek. Effekten av HBTQ certifieringen har varit tydlig då den generat många samtal och skapat trygghet för våra ungdomar. Under 2016 har vi intensifierat vårt samarbete med skolorna i Danderyd, vilket har resulterat i projekten "Vad gör unga på nätet?", workshop om cannabis i Danderyds gymnasium samt lära känna dagar på alla tre högstadieskolor. Viktigt framtida utvecklingsområden är omvärldsbevakning och ökat samarbetet med andra kommuner. Vi ser en oro i att kommunens ungdomar är stressade och ser där ett behov som fritidsgårdarna kan vara med att fylla"

5.2 Periodens resultat

5.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,6	0,5	-0,1
Verksamhetens kostnader	8,8	8,6	0,2
Nettokostnader	-8,2	-8,1	0,1

Fritidsgårdar och Ungt Fokus redovisar en positiv nettoavvikelse om 0,1 miljoner kronor (1,5 %) vilket är motsvarande över prognosen i september. Avvikelsen beror huvudsakligen på lägre kostnader för löner (215 tkr) då vakanser under sommarhalvåret inte fullt ut fyllts upp.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Centralt	0	849	-849	4	862	-858	4	-13	-9
Ungt Fokus	0	510	-510	0	419	-419	0	91	91
Utegrupp	0	248	-248	0	257	-257	0	-9	-9
Fribergagården	232	4 229	-3 997	211	4 307	-4 096	-21	-78	-99
Djursholms fritidsgård	341	2 930	-2 589	307	2 742	-2 435	-34	188	154
Totalt	573	8 766	-8 193	522	8 587	-8 065	-51	179	128

Centralt: Ingen avvikelse.

Ungt Fokus: Positiv nettoavvikelse avseende övriga kostnader.

Utegrupp: Ingen avvikelse.

Fribergagården: Negativ nettoavvikelse som i all väsentlighet beror på tillkommande kostnader (89 tkr) för inredning av musikstudio med anledning av Fribergagårdens renovering.

Djursholms fritidsgård: Positiv avvikelse på kostnadssidan som huvudsakligen beror på lägre

personalkostnader (148 tkr) då vakans under vår och sommar inte fullt ut fylldes upp. Den negativa avvikelser på intäktsidan avser caféverksamheten där även kostnaderna ligger lägre.

5.2.2 Investeringsredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0,07	0,07	0,00
Nettokostnader	0,07	0,07	0,00

Fritidsgårdarnas investeringsanslag uppgick till 0,07 miljoner kronor avseende inventarieinköp med anledning av Fribergagårdens renovering. Samtliga medel har använts för projektet.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
9531, Inventarier fritidsgårdar	64	69	5
Totalt	64	69	5

5.3 Viktiga händelser i verksamheten

Fritidsgårdar

- Fritidsgårdarna har under våren HBTQ certifierats.
- Besöksantalet ökar återigen på fritidsgårdarna! Speciellt glädjande är att fler och fler tjejer hittar till vår verksamhet! Fritidsgårdarna har målmedveten jobbat med normer med fokus på glädje och bemötande.
- Guldsleden - en årlig talangtävling mellan Danderyds högstadieskolor. Sammanlagt var det 30 scenframträdanden från kommunen. Tre deltävlingar samt en stor final.
- Manifestation för nätkärlek ägde rum på Danderydsgården.
- Föreläsning "Vad gör unga på nätet" har ägt rum på tre mellanstadieskolor i Danderyds kommun detta i samarbete med Viktor Rydbergs gymnasium.
- Fritidsfält har tillsammans med fältteamet genomfört en workshop om cannabis i Danderyds gymnasium.
- Danderyds fritidsgårdar ingår i Kunskapscentrum för fritidsledare tillsammans med 12 Stockholms kommuner. Effekten har varit tydlig med framställning av främjande och etikpolicys för Fritidsledare i Stockholm samt samarbete mellan kommuner.
- Ungdomscentrum har startat ett gårdsråd under våren 2016.
- Fribergagården har efter renoveringen installerat sig i sina tidigare lokaler i Fribergaskolan.
- Ungdomscentrum har ökat sin närvaro i Brageskolan och Mörbyskolan.
- Ungdomscentrum har fokus på tjejer genom tjejgrupper och speciellt riktade verksamheter.
- Äldre ungdomar har fått chansen att leda yngre genom att göra arrangemang på fritidsgårdarna.
- 12 december hölls **Lucianatt** för den 36:e gången. Över 300 ungdomar kom och hade roligt.

Ungt Fokus

- Danderyd kommuns Stockholmsenkät (livsstilsstudien) genomfördes. Resultaten har presenterats och diskuterats i olika forum; nämnder, fritidsgårdarna, personal inom skola, föräldraföreningar, socialkontorets vuxenenhet med flera. Studien fick även genomslag i media (lokaltidningarna, SVT och Dagens Nyheter) vilket sätter ANT i fokus och ger tillfällen att informera om stödfunktioner.
- Föräldraföreläsningar har genomförts och sammanlänkats med undervisning med värderingsövningar för ungdomar samt diskussion mellan föräldrar och ungdomar.
- En föräldraföreläsning om cannabis genomfördes på Danderyds gymnasium. Publiken var delaktig i diskussion om hur man kan utveckla arbetet mot ANT.

- Föräldrar till elever i högstadiet har fått brev med tips på vad man som förälder kan göra för att förebygga ANT.
- En handfull aktörer från Ungt Fokus deltog i en föreläsning om våldsbejakande extremism som erbjöds via samarbete med Täby. I synnerhet diskuterades högerextremism (EXPO) och muslimsk extremism och skolans roll.
- Ett femtiotal ungdomsaktörer från Danderyd deltog i konferensen ”Ung i Roslagen”. Temat var sociala medier, fritid och psykisk hälsa. .
- En insats mot langning av alkohol genomfördes i Mörby Centrum. Ungdomsaktörer visade upp sig. Socialkontorets fältteam presenterade och diskuterade sin färska undersökning där ungdomar ber vuxna om hjälp att minska otrygghet vad gäller ANT (exempelvis stoppa föräldrafria fester). Danderyds Nyheter bevakade och gjorde reportage.
- Friskis och Svettis klarade omcertifieringen till ett 100 procent rent hårdtränande gym som är ett antidopningprogram. Certifieringen utförs av kommunens drogförebyggare.
- Det förebyggande arbetet i samarbete med bevakningsföretagen har utvecklats.
- Säker och trygg skolavslutning har främjats genom samarbete med polis
- I stort sett alla skolor och förskolor (även friskolor och privata förskolor) har utbildats i trygghet och säkerhet vid skolskjutningar. En broschyr med råd om hur man agerar vid skarpt läge har producerats och delats ut.

5.4 Mål

Inriktningsmål:

5.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Kompetent och erfaren personal.
- Gott samarbete med flera av kommunens skolor både som rådgivande part samt som arrangör av aktiviteter. Vi deltar vid föräldramöten och andra samlingar för att nå ut med fritidsgårdarnas kunskap om ungdomstrender. Vi jobbar aktivt med att stärka samarbetet med privata aktörer och kommunala föreningar.
- Aktiv för att möta ungdomar på nya mötesplatser. Ungdomar är tidiga på att hitta nya trender/platser och då är fritidsledarna där. Under hösten 2016 var det en fritidsledarkonferens med andra kommuner. Fokus var ungdomstrender, nyanlända och det främjande arbetet.
- Goda omdömen i egna enkäter.
- Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.
- Vi har öppet när andra verksamheter är stängda - Fritidsgårdarna får besök sent på kvällar och helger av ungdomar som söker trygghet och sällskap.

Svagheter:

- Slimmad bemanning gör verksamheten sårbar vid sjukdomar. Verksamhet står och faller med personalnärvaro. Färre timpersonal gör att vi har svårare att hitta adekvat personal vid sjukdom.
- Enligt undersökningen Pilen i årskurs 8 säger färre elever att de brukar besöka fritidsgårdarna eftermiddagar och kvällar.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Det totala besöksantalet i målgruppen 12-18 år ökade 2016 med 24 % (17 % inklusive ungdomscentrum vid Träffpunkten). En positiv nyhet är att fler tjejer hittar till fritidsgårdarna. Enligt Livsstilsstudien 2016 ökade de flickor i årskurs nio som besöker gårdarna med 100 % (8 till 16 st).

Undersökningen Pilen påvisar att färre elever i årskurs 8 besöker fritidsgårdarna på eftermiddagar och kvällar. Främst avser detta eleverna vid Mörbyskolan. Vi bedömer att detta huvudsakligen var ett resultat av Fribergsgårdens ombyggnad 2015 samt av en stor rörelse i personalgruppen. Vi tror dock att vi med en stabil personalgrupp och en fast lokalisering av gårdarna kommer att kunna bryta de vikande siffrorna. Vi ser en positiv trend att de ungdomarna som besöker oss kommer tillbaka för att skapa en uppbyggande relation med personal och vänner. Under hösten 2016 har fokus varit att skapa relationer med ungdomar och hitta balansen mellan kvalitet och kvantitet.

Våra utbildningar om ungdomar på nätet är väldigt eftertraktade! Skolorna är tydliga med att de behöver hjälp med relationsproblematik. Utbildningar och föreläsningar som fritidsgårdarna håller är :

- Ungdomar på nätet med VRG
- Information om alkohol, cannabis och ungdomsläget tillsammans med fältteamet samt relationskompetens.
- ANT på Viktor Rydbergs samskola

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna eftermiddagar	31%	18%	35%	35%	35%
Andelen elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdar kvällar	9%	7%	15%	15%	15%
Andel elever i årskurs 8 som brukar besöka fritidsgårdarna helger	5%	6%	15%	15%	15%
Antal externa aktörer som anlitar fritidsgårdarna för utbildning (ANDT, nätetik, relationskompetens)	-	4	2	2	3

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Enligt granskningen avseende helhetsintrycket av verksamheten, som görs vart annat år, är det fler personer som anser att fritidsgårdarna har en bra verksamhet. Snitt betyget har ökat ifrån 3,25 2014 till 3,425 2016. Besökarna (ålder 12-18) svarar på nio påståenden och betygsätter dem i en skala i från 1-4.

Vi har inte nått vårt mål men utvecklingen är positiv.

Enligt undersökningen Pilen i årskurs 8 är det en lägre andel (65 %) jämfört 2015 (74 %) som säger att de känner sig välkomna till fritidsgårdarna. Svårt att säga om detta är en trend då tidigare års resultat 2013 och 2014 låg på 68 %. Av undersökningen framgår att förändringen är tydligast bland Mörbyskolans elever.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket av verksamheten	-	3,4	3,5	3,5	3,5
Jag känner mig välkommen till fritidsgårdarna i Danderyd, stämmer bra (%), Pilen-åk 8	74%	65%	74%	74%	74%

Enkät jämförelse avseende helhetsintryck för fritidsgårdar 2014 och 2016			Vilka fråga tyckte ungdomarna var viktigast för att de ska trivas på gården!	
Påstående	2014	2016	2014	2016
Trevlig Personal	3,5	3,7	1.Trevlig personal 58%	1.Trygghet 65%
Trygghet	3,5	3,6	2.Trygghet 48%	2.Trevlig personal 46%
Jag känner mig välkommen	3,5	3,6	3.Miljö 42%	3.Att känna sig välkommen 45%
Jag har förtroende för fritidsledarna	3,5	3,6	4.Att känna sig välkommen 42%	4.Förtroende för fritidsledarna 34%
Kunna påverka verksamheten	3,2	3,3	5.Delaktighet 25%	5.Miljö 30%
Fritidsgården är hel och ren	3,2	3,4	6.Öppettider 24%	6. Öppettider 26%
Jag vet hur jag kan få information om fritidsgårdarna	3,1	3,3	7.Förtroende för fritidsledarna 22%	7.Jag vet hur jag kan få information om fritidsgårdarna 14 %
Jag tycker att öppettiderna passar mig	3	3,1	8.Fredags och lördagsprogram 18%	8.Delaktighet 14%
Fritidsgårdarna har bra fredags och helgprogram	2,7	3,3	9.Jag vet hur jag kan få information om fritidsgårdarna 18%	Fredags och lördagsprogram 8%

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall, andel av nettobudget	90%	98%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

5.4.2 Danderyds fritidsgårdar är attraktiva mötesplatser, för ungdomar i åldern 12-18 år, med fokus på hälsa, delaktighet och tillgänglighet.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Varje fritidsgård grundar sin verksamhet på ungdomsdelaktighet genom lokala enkäter och gårdsdemokrati.
- Vi har en unik kunskap om vad ungdomar gör och vilka behov de har. Den öppna verksamhetens fördel är att den inte är prestationsorienterad som skolan och andra verksamheter. Detta leder till att ungdomarna kan berätta öppet utan rädsla för att få sämre betyg eller inte få vara med i laget.
- Fritidsgårdarna är HBTQ certifierade.
- En aktiv grupp inom fritidsfält som jobbar året runt med uppsökande verksamhet.
- Vi har flexibilitet i vår arbetsgrupp och arbetsätt för att snabbt kunna bemöta ungdomskulturer och nya ungdomsnormer.
- Vi har öppet när andra verksamheter är stängda.
- Enligt Livsstilsstudien 2016 ökar de flickor i årskurs 9 som uppger att de ofta eller ibland besöker gårdarna med 100 % (från 8 till 16 st).
- Bra samarbete med de lokala högstadieskolorna och gymnasieskolorna.
- Bra samarbete med Danderydsgården och kulturen och därmed större möjlighet att bemöta rådande ungdomskulturer.
- Ett aktivt samarbetet med andra kommuner genom Kunskaps centrum (KC) för fritidsledare.

Svagheter:

- Djurholms fritidsgårds källarvåning är inte anpassad för personer med funktionsnedsättningar vilket gör att tillgängligheten begränsas.
- Frånvaron av en mötesplats/fritidsgård i anslutning till Mörbyskolan och Stocksund.
- Nedbantad bemanning gör verksamheten sårbar vid sjukdomar.
- Avsaknad av timpersonal med specialkompetens till exempel musik och idrott.

Resultatmål:

Fritidsgårdarna ska samverka med andra aktörer för att öka ungdomars delaktighet och hälsa.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Med projekt avses sådana aktiviteter som håller på över längre tid, tillsammans med andra interna eller externa verksamheter och där ungdomarna är delaktiga i genomförande och planering. Under perioden avser dessa:

1. Guldsladden - Fritidsgårdarna tillsammans med Stage Academy och skolorna bedriver talangjakt på de tre högstadieskolorna.
2. Manifestation för nätkärlek på Danderydsgården, ett samarbete mellan fritidsgårdarna och ungdomar i Danderyd.
3. Unga och nätet - Danderyds fritidsgårdar med Viktor Rydbergs gymnasium utbildar mellanstadieklaser i nätetk.
4. Ungdomscentrum i Enebyberg startade ett gårdsråd under våren 2016.
5. Fribergagården tillsammans med elever från Fribergaskolan och Fribergaskolans föräldraförening har temakvällar och discon för utbytesstudenter från Spanien.
6. Fribergagården samarbetar med Djursholms Indians baskettjejer. Fribergagården erbjuder tjejerna en möjlighet till läxhjälp, mat och träning medan de väntar på sin basketträning.
7. Samtliga fritidsgårdar har aktivt deltagit under högstadieskolornas "Lära Känna" för årskurs 7 (Viktor Rydbergs samskola, Fribergaskolan, Mörbyskolan). Målet för fritidsgårdarna är att varje ungdom ska veta att det på gårdarna finns vuxna som bryr sig att det finns en plats där man kan träffas och ha roligt tillsammans.
8. Fribergagården har drivit projektet "vänliga veckan" tillsammans med elever ifrån Fribergaskolan.
9. Under vårterminen har Djursholms fritidsgård och Viktor Rydbergs föräldraförening haft ett flertal möten i avsikt att skapa roliga arrangemang för ungdomar.
10. Segling och båtverksamhet för ungdomar - Ett samarbete med Stocksunds Båtklubb.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Pågående projekt under året, antal	10	10	10	11	12

Resultatmål:

Vi ska arbeta främjande för att få in underrepresenterade grupperna i verksamhet.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

- HBTQ certifiering av varje fritidsgård
- Utbildning om trauma och kulturellt ledarskap.
- Satsning på tjejer i verksamheten genom tjejgrupp och tjej-Lan

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Pågående	-	3	2	2	3

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
projekt under året, antal					

Nytt resultatmål från 2016.

Inriktningsmål:

5.4.3 **Genom förebyggande insatser minskar ANDT-användningen (alkohol, narkotika, dopning, tobak) bland kommunens ungdomar.**

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 delvist är uppfyllt.

Resultat för nyckeltalen grundar sig på Livsstilsstudien (Stockholmsenkäten). Den genomfördes i mars bland Danderyds ungdomar i årskurs nio och gymnasiets årskurs två.

Utifrån de mål som sattes med utgångspunkt från den förra undersökningen 2014, är målen för alkohol och tobak uppnådda. Däremot är utvecklingen inom narkotikaområdet mycket oroande. Andelen som använt narkotika någon gång under livstiden har ökat (flickor och pojkars svar sammanräknade). Det finns även anledning att oro sig för att de som använder narkotika gör det regelbundet i högre grad än tidigare (resultaten fluktuerar vilket gör detta svårbedömt).

På längre sikt (sedan 2008) är resultaten för alkohol och tobak positiva med minskad användning. Användning av narkotika har gått upp bland flickor på gymnasiet och är nu åter på en nivå runt 30 procent. Bland pojkarna på gymnasiet är förekomsten av personer som använt droger högre vid de tre senaste mätningarna 2012-2016 (runt 40 %) än vid mätningarna 2008 och 2010 (runt 30 %). En annan negativ utveckling som observerats är förekomsten av snusare på gymnasiet som stigit igen efter en period av minskat snusande.

Observera att den senaste mätningen av nyckeltalen för inriktningsmålen skedde 2014, varför det inte finns någon jämförelse av nyckeltal från 2015. I den löpande texten diskuteras inte endast måluppfyllelse utan även utveckling över en längre tid eftersom det bäst mäter det förebyggande arbetet som görs.

Det var över 300 svarande på gymnasiet och omkring 200 svarande på högstadiet. Resultatmålen avser elever boende i Danderyds kommun. Okänt hur svarsfrekvens har varit för elever boende i Danderyd som går i skola i annan kommun. Svaren kan sägas vara tillförlitliga för de skolor som deltagit. Svaren från en gymnasieskola föll bort vilket kan ha påverkat resultatet något.

När man studerar undersökningresultatet över tid (2008-2016) kan man se att:

- Tobaksbruket bland ungdomar har minskat och andelen som väljer att inte använda tobak har ökat.
- Andelen ungdomar som inte dricker alkohol har ökat, samtidigt som andelen storkonsumenter och andelen som varit berusade den senaste 4-veckorsperioden minskat. Andelen storkonsumenter tenderar dock att öka i de senaste två mätningarna.
- Andelen som någon gång använt narkotika och andelen som använt narkotika under den senaste 4-veckorsperioden har ökat. Nästan alla som använt droger har använt cannabis och har gjort det fler än en gång.

Resultatet av studien kommer att presenteras på: www.danderyd.se/ungtfokus/livsstilsstudien.

De viktigaste slutsatserna inför framtiden är att:

- Det är angeläget att nå fler föräldrar för en dialog om ANDT. Skolorna har här en nyckelroll och det är angeläget att vuxna och ledare exempelvis inom föreningar i och omkring Danderyd arbetar aktivt mot ANDT.

Resultatmål:

Alkoholförtäringen i årskurs nio ska minska.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Resultatmålet för alkohol är uppnått för perioden.

Ungdomar i årskurs 9 storkonsumerar mindre (14 % 2016 jmf 23 % 2014) och väljer i större utsträckning att inte dricka alkohol (55 % 2016 jmf 48 % 2014). Debutåldern har tyvärr minskat (14,6) sedan mätningen 2014 (14,8). Bedömningen av hur fort debutåldern kan sänkas är mer eller mindre en gissning. Ju lägre debutålder desto svårare är det att sänka den. Skillnaden mellan de senaste mätningarna får sägas vara inom felmarginalen för undersökningen med tanke på urval och bortfall. Man kan med andra ord inte se någon skillnad från föregående år.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Storkonsumerter, andel	-	14%	17%	-	10%
Dricker inte alkohol, andel	-	55%	53%	-	60%
Debutålder, medelvärde	-	14,6	15	-	15

Att påverka ungdomars livsstil är ett långsiktigt arbete. Trender kan skönjas först efter 3-5 år. Målsättning är att alla trender för nyckeltal skall gå åt önskvärdt håll vid mätningen 2018. Det är trenden som är det viktiga ej exakta målnivåer.

Resultatmål:

Tobaksanvändningen i årskurs nio ska minska.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

För tobaksanvändningen är samtliga parametrar för resultatmålet uppfyllda.

Långsiktigt har rökningen gått ned rejält under de senaste åtta åren. Tjejerna minskar sin konsumtion mest. Både i grundskola och på gymnasiet har andelen som svarar att de röker dagligen eller nästan dagligen minskat med 25 procentenheter. De startade också från ett högre värde. Nu är förekomst av rökning lika mellan könen (knappt 30 % för gymnasiet och runt 10 % för högstadiet).

Det som inte syns i resultatmålet är dock att snusning på gymnasiet har gått upp. Det är i stort sett endast pojkar som snusar. På gymnasiet är det nu runt 30 procent som snusar. Det är den högst uppmätta andelen under decenniet. Å andra sidan snusar pojkar på högstadiet istället i lägre grad än någonsin under decenniet.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Använder inte tobak, andel	-	87%	85%	-	90%
Debutålder, medelvärde	-	14,3	14	-	14,8
Röker dagligen eller ibland, andel	-	10%	13%	-	7%

Resultatmål:

Narkotikaanvändningen i gymnasiet år två ska minska.

Utfall 2016

■ Målet är ej uppfyllt

Kommentar

Målen om minskad droganvändning nås inte, tvärtom går utvecklingen i en oönskad riktning.

Två av fem pojkar och närmare en tredjedel av flickorna på gymnasiet har använt narkotika. Däremot syns en klar förbättring för elever i årskurs nio på högstadiet. Drogranvändningen bland elever i grundskolan har återgått till tidigare nivåer från den topp som uppstod 2014. (De höga talen för grundskolan 2014 kan ha påverkats av att några elever skrivit oseriösa svar. Anledningen till misstanken är att många svarat att de använt samtliga narkotikaklassade substanserna. Det kan dock ha varit en reell ökning förra mätningen, vanorna i olika årskullar av elever kan skilja sig åt.

En återkommande fråga är om ökad användning av narkotika samtidigt innebär ökad frekvent användning av narkotika. För att finna svar har frågorna om ”upprepad användning av hasch/marijuana” samt ”använt hasch/marijuana under de senaste fyra veckorna” analyserats.

92 personer svarande att de använt narkotika och av dessa säger 97 procent att de har använt hasch/marijuana och de flesta har uteslutande använt cannabis (68 %). Andelen gymnasieelever som använt hasch/marijuana fler än 10 gånger har ökat sedan den tidigare mätningen för två år sen från 28 procent till 37 procent. Men är det just de som använt narkotika 10 gånger som man kan kalla vaneanvändare? Svårt att säga. I stort sett samma mönster fås om man drar gränsen vid de personer som använt substansen fem eller fler gånger. Andelen användare som använt narkotika nyligen (under en 4-veckorsperiod innan mätningen) är höga historiskt sett (pojkar och flickor totalt) sedan mätningen 2008. 20 procent av gymnasiepojkarna och 12 procent av gymnasieflickorna har använt narkotika under den senaste 4-veckorsperioden.

Det ser med andra ord ut som att både andelen som använder narkotika såväl som andelen som använder narkotika regelbundet ökar. Det förefaller även som om flickor på gymnasiet har anammat pojkarnas beteende över tid, både i form av att någonsin under livstiden ha använt narkotika och återkommande bruk.

Bland de som har använt cannabis ökar även andelen som uppger att de nyligen använt hasch/marijuana samt andelen som uppger att de använt dessa substanser fler än 10 gånger.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Inte alls använt narkotika, andel	-	65%	77%	-	77%
Använt hasch/marijuana 11 gånger eller fler, andel	-	37%	23%	-	23%

Att påverka ungdomars livsstil är ett långsiktigt arbete. Trender kan skönjas först efter 3-5 år. Målsättning är att alla trender för nyckeltal skall gå åt önskvärdt håll vid mätningen 2018. Det är trenden som är det viktiga ej exakta målnivåer.

Resultatmål:

Fler vuxna ute på gatorna.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Under 2017 har 27 föräldravandringar ägt rum (våren 16 st, hösten 11 st) med ett snitt på 7 vuxna per gång.

Kontakten med skolornas föräldraföreningar är en nyckelfaktor för att nå ut till föräldrar. Aktiva föreningar finns på Fribergaskolan och Viktor Rydbergs samskola men saknas på Mörbyskolan vilket försvårar kontakten där. Vi arbetar för att en föräldraförening på Mörbyskolan ska starta.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Genomsnittligt antal föräldravandrare per gång	7	7	8	9	10

5.5 Utmaningar inför framtiden

Fritidsgårdarna kommer även i fortsättningen att vara en nyckelfaktor för kommunens arbete med ungdomskulturer i Danderyd. Alla ungdomar kommer inte att besöka verksamheten men för många ger fritidsgårdarnas främjande arbete en bra balans i vardagen. Verksamheten står inför nedanstående prioriterade uppgifter:

- **Integration** - Att bemöta de nyanlända genom fritidsgårdarnas utbud och kunnig personal. Fritidsgårdarna kommer att vara en nyckelfaktor i att skapa förståelse och integration. I kranskommunerna är det tydligt att det senaste årets mottagande av nyanlända förändrar behovet och nyttjandet av fritidsgårdarna. Det är viktigt att vi på ett tidigt stadium är förberedda för de möjligheter som kommer.
- **Relationsplan** - Danderyds kommuns skolor, både mellanstadieskolor och högstadieskolor skriker efter hjälp med ungdomsrelationer och ANDT
- **Ungdomar och sociala medier** - Det är ingen tvekan om att de sociala medierna fortsättningsvis kommer att vara en viktig del i ungdomarnas livsstil och utifrån det måste verksamheten vara beredd att möta den signalen.
- **Ungdomars empowerment** - Äldre elever som med stöttning från gårdarna ordnar aktiviteter för yngre besökare har visat sig vara en stor framgångsfaktor som gårdarna kommer att jobba vidare med. Ungdomarnas möjlighet att påverka programinnehållet är ytterligare en viktig faktor för att ungdomarna ska trivas på gården.
- **Normfokus** - Att jobba med allas lika värde och vara en plats där ungdomar möter en miljö där en kille får vara lugn och en tjej får ta plats. Livsstilsstudien påvisar att våra ungdomar blir alltmer stressade. Här kan fritidsgårdarna spela en avgörande roll med att skapa en miljö med goda normer. Ett andningshål utan betygskrav. För att bemöta ungdomskulturer är det viktigt att ständigt ligga framkant vad gäller utbildningar såsom HBTQ och Machofabriken.

6 Bibliotek

6.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Biblioteken i Danderyds kommun har en stark ställning och en väl förankrad verksamhet i samtliga kommundelar. Antalet aktiva låntagare är högt liksom den totala utlåningen och antalet besök. Utifrån givna förutsättningar fullgör biblioteken i Danderyds kommun sitt uppdrag till medborgarna på ett gott sätt. Biblioteken är uppskattade och viktiga platser för läsning, information, kultur och möten.

Under 2016 har flera intressanta samarbeten och projekt med skolor kommit igång, vilka fortsätter och utvecklas 2017. Vi fortsätter de tekniska satsningarna på MerÖppet i Stocksund och 2017 i Enebyberg, det virtuella biblioteket samt är öppna för nya format och nya sätt att förmedla information och litteratur. Aktiviteter med det mänskliga mötet i fokus prioriteras såsom läs- och skrivarcirklar, boksamtal, boktips och berättarstunder. Kreativ verksamhet och olika typer av kulturaktiviteter har sin givna plats på biblioteket."

6.2 Periodens resultat

6.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2,0	2,1	0,1
Verksamhetens kostnader	14,8	14,9	-0,1
Nettokostnader	-12,8	-12,8	0,0

Biblioteksverksamheten redovisar ett resultat enligt budget vilket överensstämmer med prognosen i september.

Avvikelserna på intäkts- och kostnadssidan utgörs av erhållna medel från Statens kulturråd (110 tkr) för inköp av barn- och ungdomslitteratur.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Centralt	122	2 907	-2 785	235	3 111	-2 876	113	-204	-91
Danderyd	135	5 839	-5 704	138	5 806	-5 668	3	33	36
Djursholm	60	2 439	-2 379	55	2 468	-2 413	-5	-29	-34
Stocksund	27	1 962	-1 935	20	1 974	-1 954	-7	-12	-19
Skolbibliotek	1 610	1 603	7	1 599	1 502	97	-11	101	90
Totalt	1 954	14 750	-12 796	2 047	14 861	-12 814	93	-111	-18

Centralt konto: Avvikelse på intäktssidan beror på erhållna medel från Statens kulturråd (110 tkr) vilka matchas av motsvarande kostnader för inköp av barn- och ungdomslitteratur. På kostnadssidan avviker även löner samt övriga kostnader negativt.

Biblioteket i Danderyd: Personalkostnaderna avviker positivt (126 tkr) delvis till följd av föräldraledigheter. Den positiva avvikelsen minskas av en ökad kostnad för lokalhyran i Mörby centrum.

Biblioteket i Djursholm: En negativ avvikelse på kostnadssidan som huvudsakligen beror på högre personalkostnader.

Biblioteket i Stocksund: En negativ nettoavvikelse som huvudsakligen beror på högre personalkostnader (34 tkr).

Skolbibliotek: En positiv avvikelse på kostnadssidan (101 tkr) som främst beror på lägre personalkostnader.

Observeras ska att biblioteken är en integrerad verksamhet där avvikelser i personalkostnader på nedbruten nivå ofta beror på utbyte av personal mellan biblioteken. Biblioteksverksamheten visar totalt för 2016 en positiv avvikelse beträffande personalkostnader (93 tkr).

6.2.2 Investeringsredovisning

(mnr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0,9	0,5	0,4
Nettokostnader	0,9	0,5	0,4

Bibliotekens investeringsanslag uppgick 2016 till 0,9 miljoner kronor av vilka 0,5 miljoner har förbrukats samt ytterligare 0,3 miljoner kronor har begärts för ombudgetering till 2017.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
9540, Inventarier bibliotek	220	400	180
9546, Webbplats bibliotek	211	200	-11
9548, MerÖppet bibliotek Enebyberg	65	320	255
Totalt	496	920	424

9540, Inventarier bibliotek. Kompletteringsinvesteringar samt ny biblioteksdisk till Enebyberg.

9546, Webbplattform bibliotek. Projektet avslutat och aktiverat i oktober.

9548, MerÖppet bibliotek Enebyberg. Avtal är tecknat och installation kommer att ske under våren 2017. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017.

6.3 Viktiga händelser i verksamheten

- Under mars genomfördes en studieresa till vänorten Grankulla i Finland. Hela personalgruppen deltog. Ett handlingsprogram för framtida utbyte mellan orterna har tagits fram.
- Implementering pågår av Biblioteksplan 2016-2020 vilken tar sin utgångspunkt i den antagna kultur- och fritidsplanen.
- Biblioteken har stöttat transitboendet Pärlan med teater på arabiska, kreativa verkstäder, lässtunder med mera.
- Biblioteken i Djursholm och Stocksund har fått en delvis uppfräschning.
- Biblioteket lanserade 20 oktober det nya webbverktyget Arena.
- 35% av en tjänst har avsatts för arbete med äldre.
- Arbetet med det nya biblioteket i Mörby centrum har gått in i ett intensivt planeringsskede.
- Samarbetet med förskolorna har intensifierats genom möten och temabokkassar.
- En läskampanj, "Sommarlovsboken" har genomförts för barn 6-12 år.
- Läsfrämjandeprojektet "Muntliga biblioteket" har bedrivits med stöd från Statens kulturråd.
- 4 och 6-åringarna har fått en gåvobok genom externa medel från Statens kulturråd.
- De språkcaféer som biblioteket i Mörby centrum startade efter sommaren är uppskattade och välbesökta.
- Danderyds bibliotek har fått en deposition av ett konstverk av danderydskonstnären Josef Simon.

- Under hösten gjordes en satsning på nordisk litteratur "Nordisk kulturhöst".
- All personal har deltagit i en utbildning om hot och våld.

6.4 Mål

Inriktningsmål:

6.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Verksamheten tillhandahåller tjänster som är välbesökta och efterfrågade. Enligt Kungliga bibliotekets jämförande statistik för länet 2015 har Danderyd många aktiva låntagare, fysiska besökare samt många utlånade böcker per invånare.
- Decentraliserad verksamhet i fyra kommundelar bidrar i hög grad till ökad tillgänglighet och därmed välbesökt och nyttjad verksamhet.
- Medborgarna ger verksamheten fortsatt höga och stabila omdömen i SCB:s Medborgarenkät våren 2016.
- Kunnig, engagerad och lojal personal.
- Lätt att rekrytera bra personal.
- Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.
- Samarbeten med andra kommuner (t.ex. upphandling) fortsätter och utvecklas i syfte att nå ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsvinster.
- Arbete med förankring av mål hos personalen och medverkan i att definiera aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse pågår.
- Ett utökat samarbete med kommunens olika förvaltningar har påbörjats i syfte att nå synergieffekter och arbeta mer kostnadseffektivt.

Svagheter:

- I och med att biblioteket består av fyra enheter är det personalkrävande och svårigheter kan uppstå med bemanningen för det generösa öppethållandet.
- Enligt SCB:s sammanställning "Vad kostar verksamheten i Din kommun? Bokslut 2015" kan konstateras att nettokostnad per invånare (469 kr) ligger över snittet i länet (417 kr) men under snitt för riket (481 kr). Förvaltningen bedömer att den högre kostnaden i förhållande till länet huvudsakligen beror på att Danderyd har fler biblioteksenheter (0,12) per 1000 invånare jämfört länssnittet (0,08). Enligt kultur- och fritidsplanen prioriteras närhet och tillgänglighet. Biblioteksverksamheten uppfyller detta mål.
- Antal utlån till barn och unga är förhållandevis lågt
- Bibliotekslokalerna har olika ägare och förvaltare vilket innebär att problem med lokalerna kan vara svåra att lösa.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

— Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Mätning sker helårsvis genom sammanställning av Kungliga biblioteket. 2016 års siffror publiceras först under våren 2017. Resultaten för Danderyd 2015 ligger på en hög och stabil nivå samt över snitt för länet. Antalet besök per invånare ökade jämfört 2014 (8,0 rensat för valdeltagande) och ligger över snitt för länet (6,6). Antalet lån per invånare har minskat något (5,6) men ligger över snitt för länet (4,7). Förvaltningen ser en fortsatt positiv utveckling.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Fysiska besök, antal/inv	8,2		8,6	8,8	9
Total utlåning/inv	5,9		6	6,2	6,7

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Målnivån uppnås inte fullt ut.

Undersökningen genomfördes våren 2016. Resultatet 8,2 (på en skala 1-10) ligger på samma nivå som 2015 och över 2014 (7,8). Snitt för deltagande kommuner var 7,7.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
SCB:s Nöjd-Medborgar-Index avseende biblioteksverksamhet	8,2	8,2	8,3	8,3	8,5

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Resultatmålet är uppfyllt och bedöms huvudsakligen utefter målet om budgetföljsamhet.

Den genomsnittliga användningen av självservice är ett led i arbetsmiljöarbetet för att motverka förslitningsskador till följd av statisk belastning. Användningen mäts per helår och förutsättningarna för ett ökat användande är goda då samtliga verksamheter sedan 2015 har installerat nya och väl fungerande utlåningsapparater.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Den genomsnittliga användningen av självservice (utlåning via bokautomat)	48%	46%	60%	60%	70%
Nettoutfall, andel av nettobudget	97%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

6.4.2 Danderyds bibliotek är levande centra och arenor för kultur, information, kunskap och möten mellan människor.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Danderyds bibliotek är välkända och används av kommunens invånare som mötesplats, studieplats och en plats där möjlighet finns att ta del av biblioteks medieutbud, samhällsinformation och olika former av utställnings- och kulturverksamhet. Under våren 2016 har biblioteken gjort mycket uppskattade och välbesökta satsningar på bokprat, författarbesök, bokcirklar med mera.
- Välutbildad personal med kunskap och kompetens inom sina områden tillsammans med god tillgänglighet och funktionen som en avgiftsfri plats öppen för alla medborgare är faktorer som bidrar till en levande och god miljö.
- Arbetet med ökad tillgänglighet genom utökade öppettider, mer funktionell webb och fysiskt tillgängliga lokaler pågår ständigt.
- Biblioteksrummet i Mörby har omplanerats.
- Barn, unga och personer med någon form av funktionsnedsättning erbjuds medier och aktiviteter som är anpassade för dessa målgrupper.
- Fyra fysiska bibliotek som är väl förankrade i sina kommundelar, har flexibel inredning och starkt stöd från vänföreningar.
- Samarbete med Information Danderyd har påbörjats.
- Biblioteken utvecklas som levande centra för kultur genom olika typer av kulturarrangemang i samarbete med kulturrenheten och föreningslivet.
- Biblioteken har förtydligat sina åtaganden och service gentemot skolor och förskolor.

Svagheter:

- Placeringen av nuvarande bibliotek i Mörby centrum.
- Avsaknad av vänförening i Mörby.
- Svårigheter att marknadsföra utbudet.
- Hiss kommer inte att installeras i Djursholms bibliotek då tekniska kontoret inte bedömer detta vara genomförbart.

Resultatmål:

Utbudet av aktiviteter och tjänster riktade till äldre och personer med funktionsnedsättningar ska öka.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Inom området äldre och personer med funktionshinder har biblioteket och kulturen ett utvecklingsområde. Från och med 1 juli 2016 har biblioteket avsatt cirka 35 procent av en tjänst som tillsammans med kontaktpersoner på varje bibliotek arbetar i ett team med kultur och bibliotek för äldre. Genom ett fördjupat samarbete med fritidsutvecklaren för personer med funktionsnedsättningar har biblioteket en större möjlighet att nå dessa grupper med information om aktiviteter och tjänster. Mycket pågår dock i det lilla, som exempel kan nämnas Djursholms biblioteks skyltning och exponering av böcker rörande teckenspråk och hörselnedsättningar i samband med teckenspråkets dag.

Ibland kan det vara svårt att särskilja aktiviteter som särskilt riktade till någon av målgrupperna. Det som gynnar personer med funktionsnedsättningar gynnar ofta alla, oavsett ålder. Rent generellt lockar bibliotekets utbud många av våra äldre medborgare. Att räkna antalet aktiviteter blir härvidlag vanskligt.

Exempel på utbud med fokus på personer med funktionsnedsättningar:

- En äppelhylla (boksamling för funktionsnedsatta barn) har skapats på samtliga bibliotek.
- Extra satsning på inköp av taktila böcker.
- Personalen har fått utbildning i frågan om bemötande.
- Antalet nedladdningar från Legimus, anpassad inläsning för barn med funktionsnedsättningar, har ökat.

Exempel på utbud med fokus på äldre:

- Biblioteket har marknadsfört sig och sina aktiviteter bland annat vid Seniordagen i Mörby centrum.
- Samtliga bibliotek erbjuder "boken-kommer-service".
- Informationsutskick till kommunens seniorboenden och hemtjänstföretag.
- Besök på Stocksundsgården med boktips och bokutlån.
- Bokfrukost på biblioteken i Stocksund och Djursholm.
- Kontakt har tagit med Röda Korset och volontärsamordnaren.
- Samtliga bibliotek tillhandahåller Daisyspelare. Daisy är ett format för digitala talböcker som gör tryckt text tillgänglig på ett användarvänligt sätt för personer med nedsatt läsförmåga.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Aktiviteter för personer med funktionsnedsättningar, antal/år	4	4	10	12	15
Aktiviteter för seniorer, antal/år	5	16	10	15	20

Resultatmål:

Biblioteken främjar barns och ungdomars lärande genom samarbete och nya arbetsformer.

Utfall 2016

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Biblioteken har under året prioriterat satsningar på barn och unga samt samarbete med förskola och skola. Detta visar sig i 537 genomförda läsfrämjande aktiviteter enligt nedan:

- 142 förskolegrupper
- 123 skolklasser
- 87 barngrupper förskola
- 64 sagostunder
- 11 läsecirklar
- 86 bokprat/boksammankomster
- 24 biblioteksvisningar

Avvikelsen gentemot uppsatta mål bedöms till viss del bero på att målen i sig är för lågt satta. Förvaltningen kan konstatera att det råder vissa svårigheter när det gäller att fastställa kriterier för

vilka aktiviteter som kan/bör kategoriseras som "läsfrämjande".

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Läsfrämjande aktiviteter, antal/år	402	537	200	400	400

I budget 2017 har målnivåerna ändrats för att bättre stämma överens med faktiskt utfall 2015.

Resultatmål:

Den fysiska och virtuella tillgängligheten ska öka.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Öppethållande mäts som öppen tid inklusive lättöppet men exklusive öppethållande för tidningsläsning. Bibliotekets öppettider i Mörby utökades 2015 och arbete pågår för att se om öppethållandet ytterligare kan ökas. I samband med öppnande av nytt bibliotek i Mörby centrum kommer öppethållandet att anpassas till köpcentrets öppethållande, dvs väsentligt längre.

Faktisk uppgift för antal webbesök 2016 saknas. En ny webbsida lanserades den 20:e oktober. Fram till årets slut har denna haft 21 305 besök, vilket i genomsnitt motsvarar 292 besök per dag. Detta skulle omräknat betyda 106 580 besök per år.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Öppethållande huvudbibliotek, tim/v	47	47	52	52	57
Webbesök på startsidan, antal/år	-		70 000		

Resultatmål:

Biblioteken ska främja mångfald.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

- Under våren 2016 har biblioteken stöttat transitboendet Pärlan med teater på arabiska, kreativa verkstäder samt anpassade lässtunder.
- Biblioteket i Mörby har haft sagostunder på persiska samt språkcaféer

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal aktiviteter	-	16	5	7	10

Nytt resultatmål från 2016.

Inriktningsmål:

6.4.3 Danderyd främjar en hållbar resursanvändning.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Verksamhetsidén för biblioteken bygger på främjande av hållbar resursanvändning i lokalsamhället. En tryckt bok kan återanvändas/utlånas cirka 70 tillfällen innan den måste kasseras på grund av slitage.
- E-medier som är en del av bibliotekets utbud kan lånas ut i oändligt antal tillfällen.
- Biblioteket erbjuder attraktiva platser för kommunens verksamheter och ideella organisationer att sprida kunskap om miljöarbete via föredrag och utställningar.

Resultatmål:

Antalet offentliga aktiviteter för att stötta kommunens miljöarbete ska öka fram till 2017.

Utfall 2016

- Målet är uppfyllt

Kommentar

I samband med arbetsplatsmöten har personalen fått tillfälle till genomgång och diskussion om kommunens miljöprogram och handlingsplan. Detta har resulterat i ett flertal aktiviteter för att stötta kommunens miljöarbete:

- 2 st tillfällen med pyssel på tema återvinning.
- 1 st temabokkassar miljö för förskolan.
- 11 st utställningar med bäring på miljö.
- 3 st föredrag på tema miljö.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Aktiviteter, antal/år	5	17	15	20	20

6.5 Utmaningar inför framtiden

- Skapa ett nytt attraktivt bibliotek i nya Mörby centrum som möter medborgarnas behov i framtiden. Det nya biblioteket i Mörby centrum kommer att påverka de ekonomiska förutsättningarna med bland annat ökade lokalkostnader samt svårigheter att med befintliga personalresurser möta köpcentrets krav på öppethållande. Ytterligare utmaning blir att finna bra sätt och lösningar för hur biblioteket och kommunens kontaktcentra ska arbeta verksamhetsmässigt och fysiskt nära i det nya Mörby centrum.
- Skapandet av ett gemensamt biblioteksdatasystem inom Stockholms län som möjliggör för invånare att låna i hela länet. Kommungränserna ska inte utgöra ett hinder för att fullt ut nyttja bibliotekens service och tjänsteutbud.
- En allt mer digitaliserad värld där möjligheterna till det fysiska mötet minskar kommer att ställa högre krav på biblioteken som en öppen mötesplats i kommundelarna för att bryta isolering och minska utanförskap.
- Informationssamhället ställer höga krav på individen när det gäller tekniskt kunnande. Vilken roll ska biblioteket spela för att möjliggöra för alla att ta del av de nya informationskanalerna samt kunna nyttja de digitala samhällsfunktionerna?
- Arbetet med att ta fram en nationell biblioteksstrategi pågår och skall slutredovisas 1 mars 2019. Uppdraget är att ge en fördjupad omvärldsanalys, ta fram långsiktiga mål och strategier, se till skolbibliotekens utvecklingsbehov samt tillgängliggöra e- böcker via den nationella databasen Libris.
- Litteraturintresset ökar och visar inget intresse att minska. Litteraturen ges stort rum i såväl radio och tv som tidningar och magasin. Bokutgivningen är stor oavsett medium.

7 Kulturskola och kulturstöd

7.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Medborgarna i Danderyds kommun har ett starkt kulturintresse. För att ta vara på engagemanget kommer arbetet än mer att fokusera på samordning och samarbete. Föreningslivet i kommunen är blomstrande och bidrar med många idéer, arrangemang och initiativ. I kommunen råder i dagsläget en brist på lämpliga lokaler för möten och kulturaktiviteter. Detta kommer att lösas i och med planerna för det nya Mörby centrum. Förvaltningen arbetar tillsammans med föreningslivet för att på bästa sätt lyfta fram de kulturella uttrycksformerna och de kulturella värdena i Danderyd."

7.2 Periodens resultat

7.2.1 Driftredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,7	0,6	-0,1
Verksamhetens kostnader	14,4	14,3	0,1
Nettokostnader	-13,7	-13,7	0,0

Kulturskola och kulturstöd redovisar ett resultat enligt budget. Den negativa avvikelser på intäktssidan återfinns inom kulturscener gällande uthyrning och programverksamhet. Den positiva avvikelser på kostnadssidan avser kulturskolans grundkurs samt kulturscenernas vuxenprogram.

Avvikelse mot budget

<i>(tkr)</i>	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kulturskolor	0	9 676	-9 676	0	9 636	-9 636	0	40	40
Kulturstöd	0	794	-794	0	797	-797	0	-3	-3
Kulturscener	719	3 976	-3 257	630	3 928	-3 298	-89	48	-41
Totalt	719	14 446	-13 727	630	14 361	-13 731	-89	85	-4

Kulturskolor: En positiv avvikelse på kostnadssidan (40 tkr) avseende musikskolans grundkurs i årskurs 1 och 2 där deltagarantalet (snitt 758) varit lägre än budgeterat (snitt 797).

Kulturstöd: Ingen avvikelse.

Kulturscener: Intäkterna avviker negativt beträffande uthyrning av aulan i Danderyds gymnasium (53 tkr) samt kulturscenernas programverksamhet (43 tkr). Den positiva avvikelser på kostnadssidan avser programverksamhet för vuxna (93 tkr).

7.2.2 Investeringsredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0,25	0,08	0,17
Nettokostnader	0,25	0,08	0,17

Investeringsanslaget 2016 uppgick till 0,25 miljoner kronor varav 0,08 miljoner har nyttjats under året och 0,07 har begärts för ombudgetering till 2017.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
9574, Konst	80	146	66
9576, Med tåg i kulturbygd	0	100	100
Totalt	80	246	166

9574, Konst: Inköp av konst för utplacering i kommunens verksamhetslokaler har skett under året. Kvarstående investeringsmedel har begärts för ombudgetering till 2017 i syfte att ingå i konstprojekt i offentlig utomhusmiljö.

9576, "Med tåg i kulturbygd". Projektet avsåg att ersätta befintliga kulturskyltar på Roslagsbanans perronger i samband med SL's renovering av desamma. SL som startade projektet i samarbete med kommunerna längs Roslagsbanan har gjort omprioriteringar och projektet är inte längre aktuellt för genomförande. Perrongerna ägs av SL och kulturskyltarna är under nedmontering.

7.3 Viktiga händelser i verksamheten

- Satsning på familjeföreställningar på Danderydsgården med Lilla spöket Laban med flera.
- Broschyren "Nora-Ekeby kulturstig" har tryckts upp och vandringar planeras.
- En deltagare representerade Danderyd i Funkis Mellos final på Cirkus.
- Stipendieuppspelningen hölls traditionsenligt i april.
- Nationaldagen genomfördes i strålände sol med en stor publik.
- Johan Stengårds serie på Danderydsgården har varit en framgång under våren.
- I oktober arrangerade förvaltningen "Plats på scen", kulturarrangemang på kommunens alla scener. Syftet var att visa på de olika scener som finns i Danderyd.
- Samtliga bibliotek fortsätter att kontinuerligt visa konstutställningar.
- Föreningen Danderyds konsthall representerade Danderyd i en konstutställning i kommunens vänort Grankulla i Finland.
- Aulorna i Danderyds gymnasium och i Viktor Rydberg överförs till kulturen.
- Effekter av kultursatsningar är svåra att mäta. Förvaltningen deltar tillsammans med kommunerna i Stockholms län i ett tvåårigt forskningsprojekt som drivs av Handelshögskolan "Att mäta det omätbara".

7.4 Mål

Inriktningsmål:

7.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Enligt resultat från egna enkäter och SCB:s Medborgarundersökning ger medborgarna verksamheterna goda och stabila omdömen.
- Verksamheten håller anvisad ram.
- Kulturintresserade medborgare som gärna deltar och bidrar i kulturlivet.
- Stockholms utbud är både en styrka och en svaghet, ett bra komplement.
- Enligt internavtal ska kulturskolan erbjuda cirka 1 100 platser i ämnesundervisning. Kulturskolan redovisar i snitt för 2016 1 120 deltagarplatser.

Svagheter:

- Det genomsnittliga antalet deltagare i Kulturskolans ämneskurser har minskat jämfört 2015.
- De fristående musikskolorna anger svårigheter att klara sig ekonomiskt och tar ut väsentligt högre avgifter än Danderyds kulturskola.
- Terminsavgiften för kulturskolans ämneskurser ligger i topp i riket.
- Enligt SCB:s sammanställning "Vad kostar din kommun 2015?" varierade kostnad per invånare stort mellan jämförbara kommuner. När det gäller nettokostnad för musik- och kulturskola ligger Danderyd (336 kr/inv) över länssnittet (261 kr/inv). När det gäller nettokostnad för allmän kulturverksamhet ligger Danderyd (129 kr/inv) under länssnittet (233 kr/inv). Skillnader i kostnader kan spegla skillnader i redovisningspraxis.
- Svårigheter att nå ut med information och marknadsföring av kultursatsningar

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Resultat för 2016 kommer att presenteras av Sveriges Musik- och Kulturskoleråd våren 2017. Andelen deltagare i den kommunala kulturskolan låg 2015 på 23 procent av invånarna i åldern 7-15 år att jämföra med 26 procent 2014. Snitt för länet 2015: 24 procent.

Enligt statistik från Danderyds kulturskola minskade det genomsnittliga antalet elever i ämneskurs med drygt 4 procent eller 52 stycken från 2015 till 2016. Bidragsberättigade elever hos de fristående musikskolorna ökade med 3 procent eller 8 stycken.

Kulturskolan uppger att minskningen i stort sett avser dans och beror på en kombination av att ordinarie pedagoger inte tjänstgjort samt en ökad konkurrens från dansskolor inom såväl närområdet som centrala Stockholm. För att öka attraktiviteten gör kulturskolan en satsning på att erbjuda fler kurser ute på skolorna i anslutning till skoldagen. Dessa kurser kommer att kallas "verkstad" och är gruppundervisning för elever i åk 1-2 där man får lära känna och prova på instrument. Målsättningen är att väcka intresse för att gå vidare inom kulturskolan. Satsning görs även på blåsorkestrar med syfte att ge eleverna möjlighet att utvecklas snabbare samt delta i ett positivt, socialt sammanhang. För att nå fler dansintresserade elever görs även riktade utskick samt erbjudande om dans på söndagar.

Att kulturskolans elevantal i dans har minskat betyder inte att färre ungdomar ägnar sig åt konstformen. Dans är mycket populärt och det finns gott om dansskolor såväl i som utanför kommunen. Statistiken innehåller med andra ord ett stort mörkertal beträffande ungdomars kulturutövande.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Elever som deltar i musik- eller kulturskola, andel (%) av inv 7-15 år (SMOK, kommunal verksamhet)	23		26	26	26

Nyckeltalet är ett utvecklingsnyckeltal dvs nyckeltalet har inte tagits fram så länge, kvalitetsgranskningen är inte säkrad och data finns inte för alla kommuner.

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Resultatmålet bedöms som delvis uppfyllt då målnivåerna är ambitiöst satta.

Danderyds Kulturskolas enkät vårterminen 2016 visade att 90,4 procent anger att de har kul på kulturskolan (svarsfrekvens 63 %). Jämfört föregående enkät 2014 har frågorna omformulerats och blir inte fullt ut jämförbara då 100 procent tidigare uppgav att de trivdes bra eller mycket bra med kulturskolans undervisning. Enligt Nordenfelstska musikskolans utvärderingsenkät hösten 2016 var 100 procent av svarande (svarsfrekvens 50 %) nöjda eller mycket nöjda med lektionerna. Sammantaget för de båda mätningarna var 91,6 procent nöjda.

Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarna betyg 6,1 (skala 1-10) beträffande tillgången till kulturevenemang. Detta är en marginell minskning gentemot 2015 (6,2). Snittet för samtliga deltagande kommuner var 5,9.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Andelen deltagare i kulturskolor som är nöjda med verksamheten som helhet	100%	91,6%	100%	100%	100%
SCB:s Nöjd-region-index avseende tillgången till kulturevenemang	6,2	6,1	6,2	6,2	6,2

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall, andel av nettobudget.	101%	100%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

7.4.2 Kultur- och musikskolor ska erbjuda ett stort utbud av kulturaktiviteter för barn och unga.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Då förvaltningen inte bedriver någon "egen" verksamhet är måluppfyllelsen starkt kopplad till den verksamhet som Danderyds kulturskola och de fristående musikskolorna driver.

Styrkor:

- Mycket god kvalitet på kultur- och musikskolorna, duktiga lärare och ambitiösa elever och föräldrar. Kvalitetsredovisning har lämnats av samtliga kultur- och musikskolor.
- Danderyds kulturskola och de fristående musikskolorna erbjuder ett stort utbud av såväl instrumentalundervisning som sång, dans, teater, bild/form med mera.
- Deltagande i kommunövergripande aktiviteter så som talangjakt för funktionsnedsatta ungdomar.
- Centrala projektmedel finns som används för att stimulera samarbete mellan konstformer och mellan musik- och kulturskolor.

Svagheter:

- Svagt samarbete mellan musikskolorna som i mycket arbetar för sig själva. Ett gott samarbete bidrar till att kursutbudet förstärks och kompletteras.
- Lokaler för scenframträdanden är svåränvända och ej anpassade.
- Utbudet av kulturaktiviteter för funktionsnedsatta ungdomar är lågt.
- Kulturskolan har svårigheter att möta ungdomars engagemang i dagens ungdomsmusik.

Resultatmål:

Främja nyskapande kulturprojekt för ungdomar.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

Danderyds kulturskola i samarbete med de fristående musikskolorna och med stöd från kultur och fritid arbetar med ett musikalprojekt som kommer att visas för skolor och allmänheten våren 2017. Projektet har pågått under 2016 och manus vilar på en uppsats av en Danderydselev.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal kulturprojekt	-	1	2	2	2

Nytt resultatmål från 2016.

Inriktningsmål:

7.4.3 Kulturen ska vara lättillgänglig och bidra till utveckling, tillväxt och en god livsmiljö.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Närheten till Stockholm bidrar till att medborgarna har mycket goda möjligheter till ett rikt kulturutbud av högsta klass. Lokalt kompletteras detta utbud av verksamheten på Danderydsgården, kulturskolor, hembygdsföreningar och bibliotekens vänföreningar som väsentligt bidrar till ett rikt kulturliv i Danderyd.
- Danderyds kommun har aktiva, kunniga och engagerade medborgare som vill vara medskapare i kommunens kulturliv.
- Föreningslivet är starkt och stabilt.
- Näringslivet värdesätter kultur och bidrar ofta genom sponsring.

- Antalet aktiva kulturarbetare är stort i kommunen.
- Konst- och musiklivet intar en positiv särställning.
- Biblioteken spelar en viktig roll för ett aktivt deltagande i kulturlivet.
- Kulturmiljön är välbevarad och spelar en stor roll för livskvalitén.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om utställnings- och konstverksamheter betyg 6,6 (skala 1-10). Resultatet är oförändrat jämfört 2015. Snittet för samtliga deltagande kommuner var 6,5.

Svagheter:

- Många invånare känner inte till det lokala kulturutbudet. Det är svårt att nå ut med information till nya målgrupper.
- Medborgarna i Danderyd är mycket aktiva och det kan vara svårt att hinna prioritera bland verksamheter.
- Bristen på ändamålsenliga och centralt placerade lokaler för kulturaktiviteter, möten och utställningar är betydlig och en viktig fråga för kommunen att hantera.
- Medietäckningen är svag.
- Enligt SCB:s Medborgarundersökning (2016) ger invånarnas uppfattning om teaterföreställningar och konserter betyg 5,4 (skala 1-10). Resultatet är en förbättring gentemot 2015 (5,2) men ligger fortfarande under snittet för samtliga deltagande kommuner (5,8).

Resultatmål:

Nytt biblioteks- och kulturcentrum öppnar i nya Mörby Centrum.

Utfall 2016

▬ Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Projektet är påbörjat och inflyttning beräknas till första kvartalet 2019.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nytt biblioteks- och kulturcentrum	-	-	-	-	-

Nytt resultatmål från 2016.

Resultatmål:

Öka samverkan med andra aktörer.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Exempel på samverkan som genomförts och pågår:

- Samarbete med Svenska kyrkan angående konserter.
- Samarbete har inletts med tekniska kontoret för att skapa en kulturstig i Djursholm med Elsa Beskow tema.
- Tillsammans med Djursholms Forntid och Framtid har en kulturskylt över Alice Tegnér skapats och placerats vid Alice Tegnér's Allé.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Ökad samverkan	-	Ja	Ja	Ja	Ja

Nytt resultatmål från 2016.

Resultatmål:

Möjliggöra generationsöverskridande aktiviteter och bryta isolering.

Utfall 2016

◆ Målet är delvis uppfyllt

Kommentar

- Biblioteken har från och med 1 juli 2016 avsatt 35 % av en tjänst för att göra en kartläggning inom området för att se hur läget ser ut samt skapa kontakter med föreningar och organisationer som arbetar med äldre.
- Hemtjänstföretagen har fått en informationspresentation av de kultur- och bibliotekstjänster som erbjuds.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal aktiviteter	-	2	3	5	5

Nytt resultatmål från 2016.

7.5 Utmaningar inför framtiden

- Under hösten 2016 har ett projekt startat om en i Stockholms län regionalt utvecklad kulturskola. Syftet är att kunna erbjuda barn och unga ett bredare och bättre utbud av aktiviteter främst inom; orkesterverksamhet, enstaka smalare ämnen, verksamhet för barn och unga med omfattande funktionsnedsättningar samt fördjupningskurser. Förvaltningen deltar i projektet.
- Kulturskoleutredningen har lagt fram sitt betänkande: "En inkluderande kulturskola på egen grund" och föreslår: nationella mål, ett nationellt kulturskolecentrum, förstärkta utbildningsvägar, satsning på forskning, en regional samordningsfunktion samt stimulansmedel.
- Hur skall kulturen ta plats i Nya Mörby centrum? Vilken roll kommer andra kulturlokaler att spela?
- Aulorna i Danderyds gymnasium och i Viktor Rydberg tillhör från och med 2015 kultur- och fritid. Hur kan dess lokaler bidra till en utveckling av kulturlivet?
- Kultur får en allt större betydelse i den lokala utvecklingen bland annat för attraktivitet i boendecentra, i mottagandet av nyanlända, för att bryta isolering av äldre människor och för att motverka rotlösheten hos våra ungdomar.

8 Träffpunkt Enebyberg

8.1 Inledning

Kultur- och bibliotekschefen har ordet:

"Träffpunkt Enebyberg är ett bra exempel på hur olika organisationer kan samarbeta i gemensamma lokaler. Träffpunkten består förutom av den kommunala verksamheten även av Svenska kyrkan i Danderyd och Enebykyrkans församling inom Equmeniakyrkan. De kommunala verksamheterna utgörs av ett bibliotek på övre plan samt öppen förskola, fritidsgård, seniorverksamhet och inskriven verksamhet enligt LSS i de nedre lokalerna vilket innebär verksamhet från 0-100 år. Utmaningen för Träffpunkten är att fortsätta utveckla verksamheten och tydligare profilera kommunens verksamheter gentemot medborgarna."

8.2 Periodens resultat

8.2.1 Driftredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	0,6	0,8	0,2
Verksamhetens kostnader	7,8	7,8	0,0
Nettokostnader	-7,2	-7,0	0,2

Träffpunkten redovisar ett positivt resultat om 169 tusen kronor (2,3 %) vilket är 49 tusen kronor över prognosen i september.

Avvikelsen gentemot budget beror huvudsakligen på högre intäkter från socialkontoret avseende den inskrivna verksamheten fritidsträffen samt ersättning för handledning. Kostnaderna har med anledning av detta ökat men inte motsvarande omfattning.

Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Centralt	0	3 059	-3 059	0	2 960	-2 960	0	99	99
Bibliotek	40	1 410	-1 370	51	1 383	-1 332	11	27	38
Ungdomscentrum	50	1 648	-1 598	26	1 855	-1 829	-24	-207	-231
Öppen förskola	0	270	-270	0	265	-265	0	5	5
Seniorcentrum	43	692	-649	226	821	-595	183	-129	54
Fritidsträff	484	739	-255	545	595	-50	61	144	205
Totalt	617	7 818	-7 201	848	7 879	-7 031	231	-61	170

Centralt: En positiv avvikelse på kostnadssidan som omfattar flera kostnadslag.

Bibliotek: En avvikelse på kostnadssidan som beror på att funktion för MerÖppet bibliotek inte installerats under 2016 och därmed har inga kostnader för systemdrift uppkommit.

Ungdomscentrum: Den negativa avvikelsen på kostnadssidan beror huvudsakligen på personalkostnaderna (170 tkr). Träffpunkten har ett integrerat arbetssätt där personal mellan dagar och under dagen stöttar upp i de olika verksamheterna. Hur tjänster och tider har fördelas mellan de olika verksamheterna ger inte alltid en helt korrekt bild av verkligheten. Se motsvarande överskott på fritidsträffen nedan.

Öppen förskola: Ingen avvikelse.

Seniorcentrum: Högre intäkter från caféverksamheten (63 tkr) samt tillkommande intäkter (120 tkr) från socialkontoret matchas delvis av motsvarande högre kostnader (129 tkr). Intäkterna från socialkontoret avser ersättning för att handleda en person med funktionsnedsättning.

Överenskommelsen med socialkontoret är muntlig och kan på socialkontorets initiativ avbrytas omgående. Intäkten tillförs till sin helhet verksamheten.

Fritidsträffen: Positiv avvikelse på kostnadssidan som beror på att personalkostnaderna ligger under budget (151 tkr). Se kommentar ovan för Ungdomscentrum.

8.2.2 Investeringsredovisning

(mnkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inkomster	0	0	0
Utgifter	0	0	0
Nettokostnader	0	0	0

Verksamheten har inget investeringsanslag för 2016.

Projekt (tkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Totalt			

8.3 Viktiga händelser i verksamheten

- En rad olika aktiviteter har ägt rum såsom bokprat, författaraftnar, discon, introduktion av iPad på seniorcentrum mm.
- I oktober firade Träffpunkten 10 år med ett stort antal aktiviteter för stora och små.
- Biblioteket införskaffade en ny funktionell disk.
- Fritidsgården och biblioteket HBTQ certifierades.

8.4 Mål

Inriktningsmål:

8.4.1 I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är delvis uppfyllt.

Styrkor:

- Generellt goda omdömen från medborgarna i verksamhetens egna enkäter. Senaste enkät är dock från 2014.
- Verksamheten bedrivs inom ekonomiska ramar
- Gemensamt lokal- och delvis personalutnyttjande

Svagheter:

- Besöksantalet minskar trots ett ökande befolkningsunderlag.
- Minskat antal deltagare inom Fritidsträffen.
- Gränsdragningen mellan Equmeniakyrkan, Svenska kyrkan och kommunen
- Den kommunala verksamheten i Träffpunkten är inte tillräckligt synlig utåt.

Resultatmål:

Verksamheten tillhandahåller aktiviteter/tjänster som är välbesökta/efterfrågade.

Utfall 2016

■ Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Uppgifter om invånarantal 2016 i Enebyberg erhålls i samband med att befolkningsprognos levereras våren 2017. Kan konstateras att det totala besöksantalet till de kommunala verksamheterna för andra året i rad har minskat.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal besök/ inv Enebyberg	13,2		14	14	14

Nytt resultatmål från 2016.

Resultatmål:

Medborgarna ger verksamheten goda omdömen.

Utfall 2016

■ Bedömning av måluppfyllelse ej gjord

Kommentar

Senaste mätning utfördes 2014. Besökarna gav då verksamheten ett omdöme om 3,7 (skala 1-4). Mätningen avsåg öppen förskola (3,58), seniorcentrum (3,81) och ungdomscentrum (3,58).

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Genomsnitt för granskning avseende helhetsintrycket av verksamheten	-		3,4	-	3,4

Mätning ska enligt plan utföras vartannat år.

Resultatmål:

Verksamheten bedrivs inom givna budgetramar.

Utfall 2016

● Målet är uppfyllt

Kommentar

.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Nettoutfall, andel av nettobudget.	100%	98%	100%	100%	100%

Inriktningsmål:

8.4.2 Träffpunkt Enebyberg är en öppen mötesplats som bidrar till social samvaro och trygghet.

Med utgångspunkt i underliggande nyckeltal, analys av verksamhetens starka och svaga sidor samt genomförda åtgärder under året bedömer förvaltningen att inriktningsmålet för 2016 är uppfyllt.

Styrkor:

- Verksamhet från "0-100" år som bedrivs av olika huvudmän i gemensamma lokaler är ett koncept som bildar en öppen mötesplats för alla.
- Bibliotekets samarbete med bibliotekets vänner, hembygdsförening och olika utställare.
- Fortsatt hög aktivitet avseende "bokprat" och kontakter med skolan vid biblioteket.
- Trygg och stabil personal som innebär att besökarna känner social samvaro och trygghet.

Svagheter:

- Förutsättningar finns men allt för få tillfällen skapas för generationsöverskridande aktiviteter.
- Trånga lokaler.
- Kommunens verksamheter är exteriört anonyma.

Resultatmål:

Öka antalet generationsöverskridande aktiviteter.

Utfall 2016

Målet är ej uppfyllt

Kommentar

I Träffpunktens lokaler möts alla åldrar då verksamheterna pågår samtidigt i varandra lokaler. Det blir många möten och en hel del spontana samtal. Några specifika aktiviteter har inte gjorts.

Nyckeltal	Resultat 2015	Resultat 2016	Mål 2016	Mål 2017	Mål 2018
Antal aktiviteter	-	0	2	3	4

Nytt resultatmål från 2016.

8.5 Utmaningar inför framtiden

- Enebyberg växer och det ger framtida möjligheter för Träffpunkt Enebyberg att få ytterligare besök och utveckla verksamheten.
- Tydliggöra och profilera kommunens verksamheter.